

Catalunya Cristiana

f /catalunyacristiana

📍 catalunya_cristiana

www.catalunyacristiana.cat

🐦 @catalunyacristiana.bsky.social

📺 @catorristiana

📺 catalunya cristiana

Edita: Fundació Missatge Humà i Cristià



Senzillesa i esperança per a la diòcesi de Lleida

Daniel Palau inicia el seu ministeri episcopal com a nou titular del bisbat lleidatà en una ordenació i presa de possessió històrica

P 8-12

El nou bisbe saluda els fidels al final de la celebració del 19 de juliol passat.

VATICÀ

“Sou al cor del Papa”

Lleó XIV mostra la seva proximitat a la parròquia de Gaza

P 16-17



© Vatican Media

BARCELONA

El cardenal Omella ordena set joves sacerdots

Sis són diocesans i un és religiós de la congregació dels Fills de la Sagrada Família

P 18 - 20



Agustí Codinach

Agustí Codinach

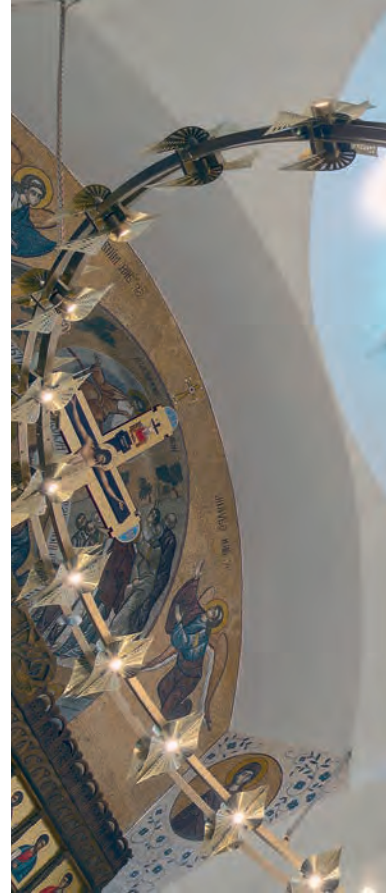
2389

9 772938 223004

SUMARI

3 AGOST 2025

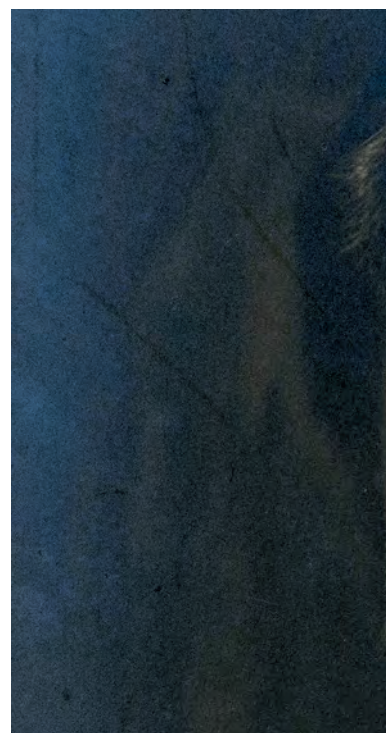
Editorial	03
La setmana	05
Opinió	06
Carta dominical	07
En primer pla	08
Vida eclesial	14
Reportatge	24
Carta dominical	30
Bíblia	32
Litúrgia	34
Cultura	38
Espai lectors	40
Agenda	46
Des del carrer	47



21

Entrevista a Silvia Sanabria, nova delegada de Càritas i Migracions del bisbat de Vic

Va ser nomenada el 18 de juny





24-27

Pont entre Orient i Occident al teixit urbà de Barcelona

L'església ortodoxa romanesa de Sant Jordi és una simbiosi arquitectònica i espiritual entre Catalunya i Romania



28-29

Nicea. A la recerca d'una data comuna de la festa de Pasqua

Article de reflexió de Sebastià Janeras



38-39

Tot recordant la il·lustre soprano Conxita Badia

Va morir a Barcelona fa cinquanta anys

EDITORIAL

Feliços els qui treballen per la pau

El dijous 17 de juliol la parròquia catòlica de la Sagrada Família de Gaza va ser atacada per l'exèrcit israelià. Hi van morir tres persones —Saad Issa Kostandi Salameh, Foumia Issa Latif Ayyad i Najwa Ibrahim Latif Abu Daoud— i unes deu més en van resultar ferides, entre les quals el rector, el pare Gabriel Romanelli, ferit lleument, conegut arreu del món perquè cada dia, d'ençà de l'inici dels atacs d'Israel, rebia la trucada del papa Francesc interessant-se per la situació a Gaza.

L'atac contra la parròquia catòlica ha generat un gran rebuig a nivell internacional. Lleó XIV s'hi ha referit en repetides ocasions i ha reiterat que es posi fi a una guerra amb greus conseqüències per al present però sobretot per al futur. Les runes de tanta destrucció seran un peatge difícil de superar.

Aquest és el darrer número del curs de *Catalunya Cristiana* i ens hauria agradat poder informar de la pau a Terra Santa, i a tants llocs del món condemnats per la violència, com la maltractada població ucraïnesa. Malauradament, en tancar aquesta edició, la pau encara no era una realitat i el món continuava entestat a alimentar la barbàrie de la guerra. Cal ser instruments de pau amb la pregària, però també, com ha dit el Papa, amb gestos concrets: "Feliços els qui treballen per la pau, perquè seran anomenats fills de Déu." També cal fer denúncia profètica contra una indústria armamentística que no fa res més que alimentar la bèstia. El 22 de juliol, en tornar al Vaticà després de setze dies a Castel Gandolfo, Lleó XIV va instar "a deixar les armes, a deixar tot el comerç que hi ha darrere de cada guerra, moltes vegades amb el tràfic d'armes les persones esdevenen simples instruments sense valors".

Amb aquest prec, us desitgem bon estiu i ens retrobem al setembre. Podreu seguir l'actualitat religiosa a la nostra pàgina web i xarxes socials.

El bany.



Hi ha banys i banys. Les col·leccions de Roca compten amb el millor disseny i l'última tecnologia per oferir solucions sostenibles i de qualitat i garantir la millor experiència en l'espai del bany.

Col·lecció TURA dissenyada per Andreu Carulla.

La setmana a les Xarxes

ELISABETH A. LHEURE

@elisabethLheure

24/07/2025

Bahá'í

20 i 21 de setembre desena edició de la Nit de les Religions amb la participació de 51 centres de culte i entitats de diferents conviccions de Barcelona. Gràcies, Associació Unesco per al Diàleg Interreligiós, per trencar prejudicis i estereotips —font de diverses formes de discriminació— i promoure els valors de la cultura de la pau

BERNAT VIVANCOS

@BernatVivancos

21/07/2025

Compositor

Quin goig i honor ser present a Roma amb la meua música per commemorar el Mil·lenari de Montserrat amb el Festival Peralada en dos concerts extraordinaris: obrint el cicle amb els Kebyart i tancant-lo amb l'Escolania de Montserrat. La cultura catalana amb veu a l'estranger!

P. GABRIEL ROMANELLI

@PGabRomanelli

20/07/2025

Rector de la parròquia de la Sagrada Família de Gaza

No deixem de pregar i de treballar per la pau



PILARÍN BAYÉS

LA SETMANA

Escollat a Ràdio Estel

IGNASI MIRANDA

DE DILLUNS A DIVENDRES, EL MILLOR DE L'ACTUALITAT RELIGIOSA

El programa *Sense distància* ofereix durant les setmanes d'estiu edicions especials de dilluns a divendres de 14 a 15 hores. Inclouen les entrevistes, els reportatges i les seccions més interessants dels últims mesos. S'emeten els dilluns la secció *La veu de Càritas*, els dimarts i els dijous *Economia amb valors*, els dimecres l'espai de pastoral obrera *Llevat dins la pasta* i els divendres, les seccions *Temps de diàleg* (sobre ecumenisme i diàleg interreligiós), *La litúrgia a prop* i *En sortida*, on ha estat molt present l'eix

de Jesucrist inclòs en el Pla Pastoral de l'arxidiòcesi de Barcelona.

Entre les entrevistes, es pot escoltar la que vam fer al cardenal Joan Josep Omella tot just després de l'elecció del papa Lleó XIV, a partir de la seva experiència al Conclave, així com les realitzades als dos nous bisbes nomenats durant aquesta temporada: el de Sant Feliu de Llobregat, Xabier Gómez, i el de Lleida, Daniel Palau. A banda d'això, revivim la presència de molts representants de les diverses realitats eclesials.

Zoom MACIÀ GRAU



Agustí Codinachs

Justícia i Pau no atura les crides a la pau desarmada i desarmant a Gaza. El 23 de juliol, les parròquies del Poble-sec de Barcelona van acollir una nova pregària per recordar el sofriment del poble palestí. Durant l'acte es va llegir un comunicat de l'entitat, que adverteix que, malgrat l'arribada de les vacances d'estiu, la tragèdia humanitària persisteix i és essencial que no caigui en l'oblit.

L'efemèride JOAN PALLARÈS-PERSONAT

6 d'agost del 1945

Els Estats Units llencen la primera bomba atòmica sobre la ciutat japonesa d'Hiroshima

Mirada al món

Podem viure sense internet?



AGUSTÍ BORRELL

Vicari general de l'orde del Carmel Descalç

Internet ha entrat a les nostres vides amb una rapidesa i una força sorprenents. Ja no ens podem imaginar la vida sense la connexió permanent a la xarxa global. Tanmateix, en realitat, internet tal com el coneixem té poc més de trenta anys. Es va començar a estendre de mica en mica tan sols a partir dels anys 1990. Aplicacions com el correu electrònic o WhatsApp, usades avui per centenars de milions de persones, permeten una comunicació instantània, permanent i sense distàncies.

A més, internet es troba en evolució constant. Actualment s'està implantant amb força l'anomenada "Intel·ligència Artificial", que és

Cadascun de nosaltres podria preguntar-se què sent quan per algun motiu no es pot connectar

objecte de molts debats, científics i ètics. Som en un temps en què la tecnologia avança més de pressa que la reflexió. Tot plegat té els seus riscos, és clar, com els tenen tots els instruments creats per la humanitat. Tot depèn de l'ús que se'n faci, i és cert que pot esdevenir una arma especialment perillosa si es posa al servei d'interessos econòmics, polítics o ideològics poc ètics.

Cada vegada resulta més estrany trobar un lloc sense connexió a internet. Això té certament uns avantatges extraordinaris, per la facilitat de comunicació i de recerca immediata d'informació. Un element segurament preocupant d'internet és la dependència que tendeix a crear,

que en alguns casos deriva en l'aïllament social. Sense adonar-se'n, moltes persones han esdevingut addictes a la xarxa de formes diverses. Cadascun de nosaltres podria preguntar-se què sent quan per algun motiu no es pot connectar, o bé quant de temps seria capaç de passar sense accedir a internet, o simplement constatar si quan està amb altres persones pot prescindir del telèfon mòbil.

La pregunta clau és si som capaçs d'utilitzar la tecnologia de manera lliure i conscient, o si ens domina. No es tracta de rebutjar internet, sinó d'apropiar-se'n de manera crítica: la tecnologia ha d'estar al nostre servei, no al revés. ■

Contrapunt

Els educadors socials, en perill d'extinció?



MÍRIAM LUNA

Educatrice social

Soc la Míriam i soc educadora social. Cada cop que dic aquesta frase, em sento molt contenta d'haver pogut trobar allò que més m'agrada, acompanyar persones en els seus processos de vida.

Aquesta frase ha ressonat dins meu moltes vegades i de maneres molt diverses. Hi ha hagut cops que m'he sentit molt feliç i completa d'haver triat aquest camí; segura que aquesta era la professió de la meua vida. D'altres, en canvi, he sentit impotència i desil·lusió.

I és que la realitat és cada cop menys esperançadora. D'acord amb la publicació del Col·legi d'Educa-

Són molts els llocs de treball on les funcions que s'han de fer no corresponen a la nostra tasca

res i Educadors Socials de Catalunya (CEESC) *Informe de l'Estat de l'Educació Social a Catalunya 2023*, que es presentà el 10 d'abril d'aquest any, cada cop són més les educadores i els educadors socials que no poden seguir en aquest camí i deixen la professió. Són molts els llocs de treball on les funcions que s'han de fer no corresponen a la nostra tasca; feines on no es dona valor a tot el que un fa pels altres; treballs en què les condicions econòmiques són precàries; entorns laborals insegurs i indignes...

Al principi, em sobtava que la gent no sabés què és un educador social, que no tingués coneixement que som

molts i que estem en feines molt diferents; des de centres residencials, on acudeixen infants i joves; centres penitenciaris, hospitals i serveis que ofereixen suport i acompanyament.

Avui em sorprèn i m'entristeix a parts iguals que empreses, serveis públics i fundacions, entre d'altres entitats, no valorin tot el que fem.

Tot i això, desitjo que aquesta professió no desaparegui, que la gent continuï lluitant perquè se'ns valori i reconegui.

Soc la Míriam i soc educadora social, i estic molt orgullosa de ser-ho, però, quant de temps més podré exercir la meua professió dignament? ■

Els joves volen seguir la crida de Jesucrist a no tenir por. Volen estar oberts a acollir i compartir l'amor que Déu ens dona



**CARD. JOAN JOSEP
OMELLA OMELLA**
Arquebisbe de Barcelona

Us escric des de Roma, on tinc la joia de participar, juntament amb els bisbes auxiliars i centenars de joves de l'arxidiòcesi de Barcelona, en el Jubileu dels Joves, que se celebra del 28 de juliol al 3 d'agost de 2025, en el marc de l'Any Jubilar de l'Esperança. El lema que ens acompanya tot aquest any jubilar és "Pelegrins de l'esperança", una crida a viure la fe amb cor valent i mirada confiada cap al futur.

És una experiència profundament emocionant veure com milers de joves, vinguts d'arreu del món, s'apleguen per compartir la fe, l'alegria i l'esperança que neixen de Crist. Aquestes jornades estan plenes de pregària, trobades fraternals i moments de reflexió, que ens ajuden a renovar el nostre compromís amb l'Evangeli. Els joves ens mostren amb el seu entusiasme que l'esperança no és només un desig, sinó una certesa que es viu i es transmet.

Participar en una trobada com aquesta és una experiència molt enriquidora, ho diuen molts nois i noies

Sembradors d'esperança

participants. En l'encontre fructifica quelcom preciós. Tot allò que podria semblar feixuc i insuportable en ple estiu romà pot esdevenir refrescant. Una llarga espera sota el sol és una oportunitat meravellosa per conèixer els que també estan esperant com tu. Un esdevé minúscul entre milers, però sent que forma part d'una família molt gran. Els vincles d'amistat que es creen, no s'obliden fàcilment. Es comparteix tot: la calor, el menjar, l'espiritualitat i l'alegria de ser-hi.

El papa Francesc hauria volgut recórrer amb els joves aquest Jubileu de l'esperança. Els joves han viscut amb gran emoció i atenció aquest primer encontre amb el papa Lleó XIV. El Papa ha gaudit molt d'aquest moment compartit amb joves d'arreu del món.

Els joves tenen l'oportunitat de viure la joia de la fe en Jesucrist i la riquesa de l'amistat amb altres nois i noies. Ells ens contagien la seva mirada, el seu amor per la bellesa, per la veritat i pel bé. Són dies en els quals tots podem aprendre molt dels uns dels altres.

Precisament en el context d'aquest any jubilar en què volem que l'esperança ho envaeixi tot, veiem els joves com a veritables sembra-

dors d'esperança, com a constructors d'un món millor, més humà i més fratern. Ells, malgrat les adversitats, volen seguir la crida de Jesucrist a no tenir por. Ells volen estar oberts a acollir i compartir l'amor que Déu ens dona. Un amor que rebem d'una manera particular en el sagrament de l'Eucaristia i de la Confessió.

Durant les vacances volem descansar d'algunes obligacions, posposem tasques i, fins i tot, canviem alguns hàbits. Ara bé, aquests dies, us convido a no deixar l'aliment que ens nodreix i reconforta tot l'any: l'encontre amb Jesucrist en la pregària i en l'Eucaristia.

El passat mes de juny vam rebre la notícia que el proper 7 de setembre serà canonitzat un jove cristià italià, Carlo Acutis, proposat com a model de fe als joves d'avui i conegut com "l'apòstol d'internet". Aquell mateix dia serà també canonitzat un altre jove italià, el beat Pier Giorgio Frassati, que sant Joan Pau II va anomenar "l'home de les vuit benaurances".

Benvolguts germans i germanes, us animo a pregar pels fruits del Jubileu dels joves. Demanem que aquests dos joves, amics de Déu, que aviat inscriuran els seus noms al llibre dels sants, intercedeixin per nosaltres. ■

El primer bisbe català de l'etapa Lleó XIV inicia el seu ministeri episcopal com a nou titular del bisbat lleidatà

DANIEL PALAU VALERO, UN BISBE SENZILL I AMB VALENTIA PER SERVIR LA DIÒCESI DE LLEIDA

MACIÀ GRAU

Lleida

Fotos: Agustí Codinach

Una autèntica festa per a la diòcesi de Lleida. Aquesta frase defineix a la perfecció l'ordenació i presa de possessió del ministeri episcopal de Daniel Palau Valero, nou bisbe de Lleida. Més de 1.200 persones van assistir a la celebració, que va tenir lloc el dissabte 19 de juliol a la catedral nova de Lleida, que va actuar d'autèntic refugi climàtic.

Entre els fidels, repartits per una nau central equipada amb pantalles perquè ningú no es perdés cap detall, es van fer notar especialment els feligresos de les parròquies on el bisbe havia estat rector: Vilanova i la Geltrú, la Palma de Cervelló i Corbera de Llobregat. Al final de l'eucaristia, quan Palau va pronunciar el seu primer discurs, cadascuna d'aquestes comunitats va expressar el seu suport al nou bisbe amb un fort aplaudiment, que va posar el colofó a una ordenació molt emotiva de principi a fi.





Mons. Daniel Palau rep el bâcul de mans de l'arquebisbe Joan Planellas.

Feia més de 57 anys que el bisbat lleidatà no vivia una ordenació episcopal, i aquest caràcter històric es va notar a la catedral des del primer moment. L'eucaristia va començar, com és tradició, amb la processó d'entrada, on els fidels van poder veure de ben a prop Daniel Palau, el primer bisbe català nomenat per Lleó XIV.

Acompanyat per tots els bisbes i bisbes emèrits de les diòcesis catalanes, així com pels abats de Montserrat i Poblet i un gran nombre de preveres d'arreu del territori, Palau va entrar a la catedral amb un gran somriure, saludant els fidels que no perdien l'ocasió de saludar-lo i fotografiar-lo. Una vegada els concelebrants van arribar a l'altar, es va recuperar la solemnitat pròpia de l'ordenació, que va ser presidida per Joan Planellas, arquebisbe de Tarragona, acompanyat pel cardenal i arquebisbe de Barcelona, Joan Josep Omella, i pel ja bisbe emèrit de Lleida, Salvador Giménez.

Giménez va ser l'encarregat de donar la benvinguda als assistents. En el seu missatge, va destacar que el nou bisbe —que amb 52 anys s'uneix a un episcopat català cada vegada més rejuenit— està molt ben preparat, ja que “ha prestat molta atenció a la docència, a les comunicacions i a la recerca teològica, sense abandonar mai el treball pastoral a les parròquies”.

El bisbe emèrit no va ser l'únic que va remarcar la trajectòria acadèmica

i pastoral del nou bisbe, que fins ara era degà de la Facultat de Teologia de Catalunya. Fins i tot el papa Lleó XIV, en la seva butlla —llegida pel conseller de la Nunciatura Apostòlica Giuseppe Commisso—, va fer referència al profund coneixement de la Sagrada Teologia de Daniel Palau, així com a les seves “imprescindibles virtuts humanes i sacerdotals”.

Com no podia ser d'altra manera, l'arquebisbe Joan Planellas —que també havia estat degà de la Facultat de Teologia— va recordar novament aquesta trajectòria durant l'homilia. El va animar a ser “un pastor proper, que escolti i guiï amb coratge en temps de canvi”. L'homilia va tenir com a punt central l'Esperit Sant, que, com va dir l'arquebisbe, és “la força que renova l'Església i la condueix cap a la comunió i la missió”.

Precisament, el lema episcopal del nou bisbe de Lleida reflecteix aquesta confiança en l'Esperit Sant: *Accipite Spiritum Sanctum*. D'altra banda, el seu escut, amb la flama trinitària, la flor de lis sobre la senyera i les muntanyes de Montserrat, simbolitza la unió entre la fe, la cultura i les arrels catalanes.

EL RITU DE LA IMPOSICIÓ I UN DISCURS D'ESPERANÇA

El moment més esperat de la celebració va arribar després de l'homilia, amb el ritu de la imposició de mans i la pregària d'ordenació. Des-

prés d'acceptar la consagració al ministeri episcopal, Palau es va prostrar a terra durant el cant de les lletanies, una imatge que tots els mitjans de comunicació presents a la catedral van voler immortalitzar.

Finalment, després del lliurament dels Evangelis, l'anell, la mitra i el bàcul, Palau va rebre un sonor aplaudiment dels fidels presents a la catedral, mentre els bisbes el felicitaven com a nou membre de l'episcopat català. La diòcesi de Lleida ja tenia nou bisbe. A partir d'aquest moment, sens dubte un dels més emotius de la celebració, Palau va seure a la càtedra episcopal i va passar a presidir l'eucaristia.

En acabar la missa, el bisbe de Lleida es va adreçar a la seva nova diòcesi amb un missatge d'esperança en diversos idiomes, fins i tot en anglès i guaraní. Es va mostrar proper i senzill, qualitats que ell mateix va destacar en la seva primera allocució: “La senzillesa és el camí preferit de Déu. La valentia ens obre a tothom, també als qui pensen diferent. I l'amistat ens recorda que l'Església és una família de famílies. Avui inicio el meu ministeri amb una certa tremolor, però amb molta esperança.”

I va afegir: “Vosaltres sou els qui preneu possessió de mi: compartirem la vida, amb les seves llums i les seves fragilitats, confiant sempre en l'Esperit.”

Els fidels van interrompre el discurs del nou bisbe en diverses oca-



Mons. Daniel Palau, prostrat al terra durant el cant de les lletanies.



JOAN
PLANELLAS
“T’animo a ser un
pastor proper, que
escolti i guii amb
coratge en temps de
canvi”

DANIEL
PALAU
“La senzillesa és el
camí preferit de Déu”

FESTIVAL JORDI SAVALL

REIAL MONESTIR DE SANTES CREUS
MONTBLANC · VALLS · ALCOVER

De l'11 al 17 d'agost de 2025

Homenatge a la diversitat



+ INFO
I VENDA D'ENTRADES

festival.jordisavall.com

Tel. 93 804 80 40

Organitza:



Amb el suport institucional de:

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

inaem

Diputació Tarragona

AJUNTAMENT
DE MONTBLANC

Ajuntament
de Valls

AJUNTAMENT D'ALCOVER



DANIEL PALAU “Inici el meu ministeri amb una certa tremolor, però amb molta esperança”

sions amb aplaudiments. Aquestes mostres de suport van venir, sobretot, dels feligresos de les parròquies on havia estat rector, que el van aclamar quan ell mateix els va esmentar. I és que Palau també va recordar els seus orígens, repassant les localitats on havia estat rector i la seva trajectòria a Roma, on es va doctorar en Teologia sistèmica. Va fer una menció especial a Vimbodí, que va descriure com “el millor poble del món”, ja que hi té arrels familiars i hi passava els estius abans de ser capellà. El nombrós grup d'aquest municipi, que havia organitzat un autocar per assistir a l'ordenació, li va regalar al final de la missa una rèplica de la Mare de Déu dels Torrents, patrona de Vimbodí.

JORNADA HISTÒRICA PER AL BISBAT DE LLEIDA

Amb el repic final de les campanyes que va tancar la celebració, Lleida va començar una nova etapa pastoral sota el guiatge del seu nou bisbe, que té un gran repte al davant: una diòcesi amb 98 parròquies repartides per un extens territori que inclou el Segrià, la Noguera, el Pla d'Urgell, les Garrigues, l'Alta Ribagorça i el Pallars Jussà. Conscient d'aquesta realitat, el mateix Mons. Palau va

reconèixer que “la nostra Església de Lleida, amb forteses i febleses, ben propera al món rural, conté realitats que reclamen la presència d'homes i dones de fe, encara que sigui d'una fe senzilla”. I remarcant la importància de la senzillesa, va recordar que en aquesta nova etapa serà imprescindible “deixar-se portar per Déu i obrir el cor a tothom amb senzillesa, valentia i amistat”.

En acabar la missa, tots els assistents van formar una llarga cua a la nau central del temple per saludar i felicitar Palau, que amb paciència i sense perdre en cap moment el somriure que el caracteritza, va dedicar unes paraules a cadascun d'ells. Entre els presents hi havia tots els seus familiars, fins i tot els que viuen als Estats Units, que van viatjar a Catalunya per viure l'ordenació.

Com ja havia passat al maig amb l'ordenació de Josep-Lluís Serrano Pentinat, l'eucaristia va comptar amb un gran nombre d'autoritats civils. Va destacar l'absència d'última hora del president Salvador Illa, però hi van assistir el president del Parlament, Josep Rull; el conseller de Justícia i Qualitat Democràtica, Ramon Espadaler; el paer en cap de Lleida, Fèlix Larrosa, i altres alcaldes, regidors i personalitats del món cultural i social. La celebració també va ser retransmesa en directe per nombrosos mitjans de comunicació, com Trece TV, Lleida TV, Ràdio Estel i Cope, que van permetre als fidels d'arreu del país seguir l'inici del ministeri episcopal de Daniel Palau com a nou titular de la diòcesi de Lleida.

El bisbe Daniel Palau va finalitzar la jornada festiva amb un dinar de germanor a l'Acadèmia Mariana de Lleida, on va convidar-hi tots els bisbes de les diòcesis catalanes i alguns dels preveres assistents a l'eucaristia.

PRIMERA MISSA A MONTSERRAT

L'endemà mateix de l'ordenació, el diumenge 20 de juliol, Daniel Palau va oficiar la seva primera missa com a bisbe de Lleida. Ho va fer a la basílica de Santa Maria de Montserrat, on va presidir l'eucaristia conventual. La seva relació amb Montserrat es reflecteix en el seu escut episcopal, i per aquest motiu Palau va voler que la seva primera celebració fos al monestir. ■



El nou bisbe de Lleida es va mostrar molt proper amb els assistents que van omplir la catedral.



TICA FONT
Centre Delàs d'Estudis
per la Pau

Alguns minerals com l'alumini i el grafit són essencials en materials militars com avions, helicòpters o portaavions

Minerals crítics al centre de la geopolítica

En els últims 100 anys el control i l'accés al petroli va determinar la geopolítica i va formar part del rerefons d'algunes guerres. Als poderosos els preocupava que el gas i el petroli arribessin de manera regular i sense interrupcions als centres de producció industrial, l'economia depenia de la regularitat de la producció i distribució d'aquests combustibles.

La preocupació de les elits econòmiques encara és significativa, però les noves tecnologies i la nova economia lligada a "allò digital" incorpora un altre element tan rellevant com el petroli: els minerals crítics o minerals estratègics. Matèries primeres imprescindibles per a la transició energètica i per a totes les tecnologies emergents. Aquests minerals en un temps no gaire llunyà poden fer el paper polític que ha tingut el petroli i arribar a desplaçar-lo. Aquesta nova era tecnològica vindrà marcada per la dependència de certs minerals que formaran part del nucli dur de les relacions geopolítiques.

Alguns minerals com l'alumini i el grafit són essencials en materials militars com avions, helicòpters o portaavions. Del grafit, Xina en controla el 77%; en el cas de l'alumini, el 60%. Qualsevol interrupció en la cadena subministrament afectaria la producció de sistemes d'armes a la UE. D'altres minerals essencials per a l'electrònica, com itri, germani, neodimi, tel·luri o tàntal, novament la Xina n'és el principal productora: controla el 93% del germani, el 80% del

tungstè i el 68% de les terres rares. La Xina té la clau de molts minerals essencials per a aquesta nova economia, cosa que provoca que els Estats Units i la UE s'aboquin a pactar amb altres governs per assegurar-se el subministrament d'aquests minerals i mantenir la seva economia.

La Llei d'Energia del 2020 dels EUA defineix un "mineral crític" com un mineral no combustible o material mineral essencial per a la seguretat econòmica o nacional dels EUA i que té una cadena de subministrament vulnerable a possibles interrupcions. La Casa Blanca considera que els materials crítics són essencials per a la seguretat nacional.

Un informe de 2020 de la UE sobre matèries primeres crítiques afirma que hi ha 7 tecnologies importants per a la defensa: les bateries, les piles de combustible, la tecnologia fotovoltaica, la robòtica, els drons, la impressió 3D i les tecnologies de la informació i la comunicació, així com 39 minerals necessaris per a la seva producció. En definitiva, en termes de seguretat, es considera que és imprescindible assegurar el subministrament d'aquests minerals i que qualsevol interrupció pot ser susceptible d'una resposta militar.

Cal tenir present que la Xina competeix per l'hegemonia mundial amb els EUA i al mateix temps és la principal subministradora d'aquests minerals. El conflicte al voltant d'aquests minerals estarà al centre de les relacions polítiques, comercials o conflictes armats. ■

V

VIDA ECLESIAL



Aquesta setmana recollim les **reaccions eclesials** davant l'**atac** a la **parròquia de Gaza**, assistim a l'**ordenació sacerdotal** de set joves a **Barcelona**, coneixem la **delegada de Càritas i Migracions** del bisbat de **Vic** i recordem el **prevere de Barcelona Antoni Casas Miguel**



El diumenge 20 de juliol el cardenal Omella va ordenar set joves com a sacerdots a la basílica de la Sagrada Família: sis diocesans i un religiós de la congregació dels Fills de la Sagrada Família Jesús, Maria i Josep.

L'Església mostra la seva proximitat amb la parròquia catòlica de Gaza

Un atac injustificable

ANGELES CONDE
Ciutat del Vaticà

La parròquia de la Sagrada Família de Gaza acull al seu complex unes 500 persones. Són la meitat dels cristians que hi havia a la Franja de Gaza abans del 7 d'octubre. Són catòlics i són ortodoxos, i a la parròquia han trobat un refugi segur gràcies a la comunitat religiosa dels missioners i missioneres de l'Institut del Verb Encarnat i les Missioneres de la Caritat. Ells, majoritàriament estrangers i podent sortir de la Franja, s'hi han quedat. És més, alguns d'ells que eren fora van tornar per voluntat pròpia en una Gaza ja sota les

bombes israelianes. El novembre del 2023, la senyora anciana que tocava l'orgue a la parròquia va voler sortir un moment del recinte per comprovar si hi havia danys al seu domicili. Va ser interceptada per un franc tirador israelià que li va disparar en una cama. La dona va morir dessagnada sense que ningú la pogués ajudar. Menys d'un mes després, un altre franc tirador israelià va matar una mare anciana i la seva filla dins del complex parroquial. Des de llavors, malgrat que patia de prop els bombardejos continus israelians, la parròquia havia quedat relativament al marge de la destrucció del seu voltant. Fins dijous 17 de juliol. Israel va disparar artilleria pesada contra el complex.

Després de les primeres informacions confuses sobre el resultat de l'atac, al cap de poques hores es van confirmar tres morts i més de deu ferits, entre ells, el rector, el pare argentí Gabriel Romanelli.

Les reaccions no van trigar a produir-se. Titllaven "d'injustificable" el que havia passat. Emmanuel Macron o Giorgia Meloni es van pronunciar de seguida a través de les xarxes socials. El ministre d'Exteriors italià va demanar explicacions al seu homòleg israelià. Tot seguit, el papa Lleó va enviar un telegrama de condolences encomanant els difunts a la misericòrdia de Déu i desitjant la ràpida recuperació per als ferits. Va reiterar la necessitat d'un alto el foc immediat. Mentre, des d'Israel es llançava la hipòtesi de l'error, sense intentar defensar amb més arguments el seu atac contra la parròquia. S'anunciava, a més, una comissió d'investigació per indagar en el que havia passat.

El patriarcat llatí de Jerusalem també va condemnar fortament els fets. I l'endemà, el patriarca llatí, el cardenal Pierbattista Pizzaballa, i el patriarca grecoortodox Teòfil III, van entrar a la Franja en missió humanitària i per evacuar els ferits fora de

© Vatican Media

Gaza. El Papa va telefonar el patriarca per expressar-li el seu suport, les seves pregàries i per repetir que no hi havia justificació possible pel que havia passat. Lleó XIV li va assegurar que farà tot el que estigui a les seves mans perquè es protegeixi la vida humana i perquè s'arribi, no ja a un alto el foc, sinó al final de la guerra. Aquell mateix matí el Papa també va trucar des de Castel Gandolfo al pare Carlos Ferrero, que és el provincial de l'Institut del Verb Encarnat, al qual pertany el pare Romanelli, per traslladar-li la seva proximitat i la seva preocupació també per tots els religiosos que acompanyen la població.

Però, sobretot, la trucada que devia sorprendre Lleó XIV va ser una provinent d'Israel. Benjamin Netanyahu, el qual ja havia emès un comunicat lamentant l'atac contra la parròquia, va voler parlar amb el Papa. Durant la conversa, segons el comunicat vaticà, Lleó XIV va demanar al primer ministre

LLEÓ XIV

“Apel·lo a la comunitat internacional perquè es respecti el dret humanitari i l'obligació de protegir els civils, així com la prohibició dels càstigs col·lectius, l'ús indiscriminat de la força i el desplaçament forçat de la població”



Durant el res de l'Àngelus del 20 de juliol el papa Lleó va condemnar, un cop més, la violència a Gaza.

israelià que impulsí les negociacions per posar fi a la guerra i que protegeixi els llocs de culte, així com la població, no només la palestina, sinó també la israeliana. El preu de la dramàtica situació humanitària a Gaza, li va recordar Lleó XIV, l'estan pagant els malalts, els ancians i els nens. Segons van indicar mitjans israelians, la conversa va durar més d'una hora i Netanyahu li hauria assegurat al Pontífex que les negociacions, aquest cop, anaven per bon camí. Netanyahu, fins i tot, hauria convidat Lleó XIV a visitar Israel.

Mentre passava tot això, sorprenien des de Roma unes declaracions del cardenal Pietro Parolin. El secretari d'Estat vaticà, alhora que celebrava la iniciativa del primer ministre israelià de telefonar al Papa, assegurava que calia esperar per aclarir els fets i que, en aquella espera, era legítim dubtar que l'atac hagués estat un error.

Lleó XIV va tornar a condemnar l'atac públicament durant el res de

l'Àngelus del diumenge 20 a Castel Gandolfo. Va llegir els noms dels tres morts. Va demanar que es posi fi a "la barbàrie de la guerra" i va fer una crida a la comunitat internacional en termes durs: "Apel·lo a la comunitat internacional perquè es respecti el dret humanitari i l'obligació de protegir els civils, així com la prohibició dels càstigs col·lectius, l'ús indiscriminat de la força i el desplaçament forçat de la població." També es va fer u amb els cristians de la regió quan va reconèixer que comparteix el seu sentiment "que poca cosa es pot fer davant d'aquesta situació tan dramàtica". "Sou al cor del Papa i de tota l'Església. Gràcies pel vostre testimoni de fe", va concloure.

La situació a Gaza és desesperada. Dilluns 21 Lleó XIV va parlar per telèfon amb el president palestí Mahmud Abbas sobre la necessitat urgentíssima que l'ajuda humanitària arribi a Gaza i que es posi fi a una guerra que no solucionarà res. ■

Nou nunci a Espanya

Al tancament d'aquesta edició era a punt de fer-se oficial el nom del nou nunci apostòlic de Sa Santedat a Espanya, en substitució de Bernardito Auza, representant de la Santa Seu davant la Unió Europea des del mes de març passat.

El nou representant vaticà és l'italià Piero Pioppo, de 64 anys, i nunci a Indonèsia des del 2017. També ha exercit com a representant pontifici davant l'Associació de Nacions del sud-est Asiàtic.

Mons. Pioppo va rebre l'ordenació sacerdotal el 1985. És doctor en Teologia dogmàtica i va entrar al servei diplomàtic vaticà el 1993. Ha servit a les nunciatures de Corea del Sud, Xile, el Camerun i Guinea Equatorial.

Set joves reben l'ordenació sacerdotal de mans de l'arquebisbe de Barcelona a la basílica de la Sagrada Família

Cardenal Joan Josep Omella: “La vostra missió és un ofici d'amor”



Els candidats, prostrats a terra, en senyal d'humilitat i pregària.

ROSA MARÍA JANÉ CHUECA

Barcelona

Fotos: Agustí Codinach

Fins a 2.140 persones, segons xifres oficials, no es van voler perdre diumenge 20 de juliol, a la basílica de la Sagrada Família, una celebració ben especial: l'ordenació sacerdotal de set joves de mans de l'arquebisbe de Barcelona, el cardenal Joan Josep Omella. Sis com a preveres diocesans i un com a religiós de la congregació dels Fills de la Sagrada Família Jesús, Maria i Josep, fundada per sant Josep Manyanet.

Els bisbes auxiliars de Barcelona, Mons. Javier Vilanova i Mons. David

Abadías, van ser els concelebrants principals. La celebració, que va durar gairebé tres hores, va comptar amb l'organista titular de la Sagrada Família, Juan de la Rubia, i el cor de cambra Francesc Valls.

En aquest Any Jubilar, Xavier Campmany de Arquer, Javier Casals Pich-Aguilera, Santiago Claret Vidal, Guillem Lisisic Lopátegui, David Lucena Peris, Joan Piñol Garcia i Pablo Jesús Jorge Díaz, *s.f.*, van donar amb el seu “sí” un testimoni d'esperança i de compromís en una celebració molt viscuda, amb moments molt emotius.

El ritu de l'ordenació va començar després de llegir l'Evangeli, amb la crida i l'elecció dels candidats. D'un en un, van ser cridats pel seu nom i amb veu forta, van pronunciar el seu “Soc aquí”.

Llavors, el rector del Seminari conciliar de Barcelona, Mn. Salvador Bacardit, va demanar al cardenal Omella que els ordenés sacerdots, tot afirmant la seva idoneïtat.

Tot seguit, l'arquebisbe de Barcelona va pronunciar l'homilia, en la qual va recordar als ordenands que “la vostra missió és un ofici d'amor: estimar Déu i estimar el poble a vosaltres confiat”. No només els propers, els pietosos, els creients, va destacar, “sinó també els allunyats, els pecadors, els que us rebutgen. El vostre ofici és donar la vida per cercar l'ovella perduda, sense separar-vos mai del Bon Pastor que és Crist. Sempre heu d'estar en comunió amb Ell”.

El cardenal Omella va subratllar que l'evangelització està estretament

unida a la vivència de la Doctrina Social de l'Església, "del compromís pels problemes vitals de la persona i de la societat, dels drets humans". Per això, va subratllar que "som cridats, sou cridats, doncs, a servir, no a dominar ni a ser servits. Us hi jugueu, ens hi juguem, així, la nostra salvació eterna".

En aquest sentit, es va fixar en alguns exemples del mateix Jesús: estar al servei dels altres, ocupar l'últim lloc, tenir cura de la virtut de la humilitat i no cedir a la vanitat o a la recerca del poder.

L'arquebisbe de Barcelona també va alertar sobre la temptació de seguir el model del sacerdot de l'Antic Testament més que no pas el del Nou: "Ministres que imposen càrregues pesades als altres, en lloc de posar sobre les seves espatlles les càrregues dels més febles i fer-se companys de camí humils i bondadosos. Busquen el prestigi en lloc d'agenollar-se per rentar els peus o posar-se dempeus per servir els germans."

Un altre aspecte en el qual va insistir el cardenal Joan Josep Omella és el de la fraternitat i la comunió: "Estem cridats a ser germans que es respecten, que s'estimen, que comparteixen

penes i alegries, que treballen junts. Per aquí passa la nostra santedat: per la comunió amb el bisbe i amb els germans preveres."

L'esgotament i el cansament són realitats que afecten els nostres sacerdots, un fet del qual és molt conscient el cardenal. Per això, va expressar el desig que "tant de bo sapiguem treballar amb generositat total, sense perdre l'alegria (...), tant de bo siguem capaços d'alliberar-nos dels resultats, de ser simplement i joiosament fidels a qui ens ha cridat i de servir amb amor i tendresa la porció del poble de Déu a la qual hem estat enviats".

"L'important no són els resultats aconseguits, sinó donar els fruits de l'Esperit", va assenyalar, "l'important és ser homes de Déu, 'amics forts de Déu', com va dir santa Teresa de Jesús, pastors sol·lícits de la comunitat a la qual servim".

El cardenal Omella no va amagar que els temps actuals no són gens fàcils per exercir el ministeri sacerdotal. "No tingueu por", va animar, "l'Església en sap molt, de penalitats i persecucions, però sempre en surt victoriosa".

Finalment, va concloure, "com ens recorda el papa Lleó XIV, siguem tots

JOAN JOSEP OMELLA

"Estem cridats a ser germans que es respecten, que s'estimen, que comparteixen penes i alegries, que treballen junts"

nosaltres, homes i dones de pau, portadors i constructors de comunió i fraternitat, i no de divisió ni d'enfrontament".

Acabada l'homilia va continuar el ritu de l'ordenació amb la manifestació de la voluntat dels escollits d'acceptar el ministeri i la promesa de respecte i obediència al bisbe. A continuació es van prostrar al terra en senyal d'humilitat i pregària davant de Déu, mentre es cantaven les lletanies dels sants.

Després, va arribar el moment culminant de la celebració: la imposició de les mans sobre cadascun dels candidats i la pregària consagratòria. També van imposar les mans sobre els caps

Cadira pujaescales FARRÉ



93 817 26 81
609 31 45 00
info@farre.es
www.farre.es



dels escollits els sacerdots concelebrants per significar la seva recepció en el presbiteri, una acció que va durar ben bé uns 25 minuts i que és bona mostra de la quantitat de preveres que van participar en aquesta ordenació.

Un cop ordenats preveres els set joves, va arribar un altre dels moments més viscuts de la celebració: els revestiments amb l'estola en forma presbiteral, la casulla, la unció de les mans, l'entrega de la patena i el calze, i el bes de pau. A continuació, els nous preveres van exercir per primera vegada el seu ministeri en la celebració eucarística concelebrant amb els bisbes i els altres membres del presbiteri.

Al final de la celebració el rector del Seminari conciliar de Barcelona, Mn. Salvador Bacardit, es va mostrar "agraït i content" per aquesta ordenació "que ens omple de goig i esperança". Va destacar que aquests nous sacerdots són "el millor estímul per a la pastoral vocacional i per als nostres seminaristes". Uns testimonis d'esperança recollits en els exemplars de *Catalunya Cristiana* que es van repartir a la basílica, tal com va recordar Mn. Bacardit. De fet, cal destacar que un dels nous sacerdots, Joan Piñol, va treballar a *Catalunya Cristiana* fins que va decidir entrar al Seminari. ■



Els sacerdots concelebrants imposen les mans sobre els escollits.

JOAN JOSEP OMELLA

“Tant de bo siguem capaços de servir amb amor i tendresa la porció del poble de Déu a la qual hem estat enviats”

“Com ens recorda el papa Lleó XIV, siguem tots nosaltres, homes i dones de pau, portadors i constructors de comunió i fraternitat, i no de divisió ni d'enfrontament”



Un dels nous sacerdots, Joan Piñol, va ser redactor de "Catalunya Cristiana" abans d'entrar al Seminari.

Sílvia Sanabria Juárez, delegada de Càritas i Migracions del bisbat de Vic

“Els discursos que estigmatitzen les persones migrades són profundament injustos i contraris al missatge de Crist”



MONTSERRAT CREUS
Secretària del GIEC

El 18 de juny va ser nomenada delegada de Càritas i Migracions del bisbat de Vic. Què implica aquest nomenament a nivell diocesà?

Implica assumir, en nom del bisbe i en comunió amb ell, la responsabilitat de representar i coordinar l'acció de Càritas dins de la diòcesi. Això inclou vetllar perquè es compleixi la seva missió d'expressar la caritat de l'Església promovent una societat més justa. A més, per a mi, que una dona i migrant pugui assumir aquest rol és un signe clar que la nostra Església fa passos decidits cap a una major igualtat i in-

clusió. És una mostra d'una comunitat cada cop més oberta i acollidora.

El debat partidista sobre el fet migratori, l'estigmatització dels nouvinguts o dels qui ja porten molts anys a Catalunya i els discursos d'odi s'està atiant en els darrers dies. Com es podrien desactivar aquestes situacions?

No podem permetre que el dolor i la por siguin utilitzats per sembrar odi i dividir la societat. Els discursos que estigmatitzen les persones migrades, moltes d'elles ja plenament integrades i essencials per al futur del nostre país, són profundament injustos i contraris al missatge de Crist.

Com a Església, no podem callar davant la cultura del rebuig i del linxament, ni col·laborar-hi amb les nostres paraules, silencis o actituds. Ens toca

treballar per una acollida integral i digna, que doni oportunitats reals, especialment als més vulnerables.

Només construirem convivència i pau si substituïm els murs pel diàleg, les generalitzacions per la veritat, i el rebuig per l'acollida.

Va formar part de l'Assemblea del Sinode diocesà de Vic. Com va influir aquella experiència en la seva manera d'entendre l'Església?

El Sinode diocesà de l'Esperança em va ajudar a estimar més l'Església, en la seva diversitat i complexitat. Em va fer veure la força de l'Esperit quan escoltem amb humilitat i busquem plegats camins nous.

Quines noves realitats socials haurà d'afrontar Càritas diocesana de Vic en els propers anys?

Vivim en una època de transformacions socials accelerades i sovint imprevisibles, i això ens demana ser flexibles i oberts a canvis de paradigma. Cal fer front als discursos d'odi i a la cultura del rebuig, especialment envers les persones pobres i migrades. Davant d'això, serà clau defensar una acollida digna, reforçar les xarxes comunitàries i mantenir una acció arrelada al territori, capaç de llegir els signes dels temps i posar la persona al centre. ■

“Que una dona i migrant pugui assumir aquest rol és un signe clar que la nostra Església fa passos decidits cap a una major igualtat i inclusió”

Memòria agraïda d'Antoni Casas Miguel, prevere



ENRIC TERMES

Prevere de l'arquebisbat de Barcelona

Si Jesús és qui ens allibera i transforma, volia transmetre aquest alliberament i transformació a aquells que trobava

Ara farà un any, a l'equip que ha estat acompanyant el Pla pastoral de l'arquebisbat de Barcelona *Sortim!*, sorgia la idea d'elaborar unes propostes de recesos per als temps forts en el context de l'eix del centre del panot que l'expressava gràficament: l'encontre i l'anunci de Jesucrist. A l'Antoni se li va demanar que preparés els corresponents al temps de Pasqua. En vam parlar moltes vegades en el seu procés de reflexió i pregària per traduir en unes pàgines el que ell volia transmetre, no com a "idea" sinó com a expressió de la seva mateixa experiència de vida: Jesús, el Crist, mort i ressuscitat, vivent per sempre, és el centre de la nostra fe i el sentit darrer d'allò que volem viure i transmetre.

El resultat van ser unes poques pàgines (no calen massa paraules, sinó fer-les vida, em deia) que començaven amb una referència a la carta de Pau als Corintis: "Els jueus demanen prodigis, i els grecs cerquen saviesa, però nosaltres prediquem un Messies crucificat, que és un escàndol per als jueus, i per als pagans, una insensatesa" (1Co 1,22-23); i un text del papa Francesc: "Ell viu! Ell és qui ens omple amb la seva gràcia, el qui ens allibera, el qui ens transforma, el qui ens guareix i ens consola, és algú que viu" (*Christus vivit*, 124). Crec que en aquestes frases hi ha expressat el "nucli" del que en Toni ha viscut i ha volgut transmetre al llarg de la seva vida: estar ben a prop de Jesús i esdevenir-ne un bon deixeble.

I allò que ell vivia i volia viure en profunditat (mai no s'estima prou qui s'estima), des de la senzillesa i la humilitat, ho traspuava. De la seva relació amb l'Amic Jesús naixia la seva amistat amb tantes altres "amistats": a les parròquies on va servir —especialment a la seva estimada Cornellà—, els moviments especialitzats d'Acció Catòlica, la família del Pradó, el món educatiu, el servei a la diòcesi... sense oblidar mai els seus orígens i la seva família.

Si Jesús és qui ens allibera i transforma, volia transmetre aquest alliberament i transformació a aquells que trobava, especialment els qui vivien moments complexos en la seva vida. Si Jesús és qui ens guareix i consola, volia posar l'oli i el vi —com el samarità de l'Evangeli— del consol i així poder ajudar a guarir les ferides en tants cors i experiències. I per fer-ho no li calien prodigis sinó la saviesa que esdevé presència, acompanyament, radicalitat, senzillesa, gratuïtat, mitjans pobres, estimació sincera.

I en el rerefons la certesa que Ell viu! I que la millor manera de donar vida és fer donació de la pròpia vida: com Jesús que es fa pobre i humil al pessebre; que es dona radicalment al llarg de tota la seva vida, fins a morir a la creu; i que es lliura totalment en l'Eucaristia, partint-se per poder ser compartit perquè tinguem vida i vida en abundància. ■

VIC

**El curset d'estiu 2025: aprofundint en el Cor de Crist**

Els dies 1, 2 i 3 de juliol es va celebrar el tradicional curset d'estiu al Seminari Diocesà de Vic. El tema escollit va ser l'encíclica *Dilexit nos* del papa Francesc, dedicada a l'amor humà i diví del Cor de Crist. El P. José Granados García, doctor en Teologia dogmàtica per la Universitat Gregoriana de Roma, va ser l'encarregat de conduir les sessions amb el seu estil rigorós i profund.

TERRASSA

El bisbe Salvador parla sobre la missió dels laics

El 17 de juliol passat Mons. Salvador Cristau va intervenir en el IV Congrés Europeu de l'Orde Franciscà Seglar (OFS) i Joventut Franciscana (JuFra) que va acollir la Casa de colònies Mogent de Llinars del Vallès. El tema d'enguany és *Creació i fraternitat: una família, una missió. 800 anys del Càntic de les Criatures*.

TARRAGONA

Cursos Bíblics d'Estiu

En el marc del cinquantè aniversari de l'Associació Bíblica de Catalunya, del 7 a l'11 de juliol va tenir lloc una nova edició dels Cursos Bíblics d'Estiu, coorganitzats amb l'Institut Superior de Ciències Religioses Sant Fructuós i el Secretariat diocesà d'Animació Bíblica. Van comptar amb la participació d'una seixantena de persones i, com és habitual, van tenir lloc al Seminari. Casa de Cultura de Tarragona.

SOLSONA

**Concerts de l'Escolania i Cor Juvenil del Misteri d'Elx**

El dies 18 i 19 de juliol, l'Escolania i el Cor Juvenil del Misteri d'Elx van oferir dos concerts a la diòcesi, un a la catedral de Solsona i l'altre a l'església de Berga. Tots dos van tenir una multitudinària assistència de públic. Aquesta formació musical és molt coneguda pel bisbe Francesc, fill d'Elx, ja que durant uns anys fou president del Patronat del Misteri d'Elx.

SANT FELIU DE LLOBREGAT

La família i els signes d'esperança

Presència de la diòcesi de Sant Feliu de Llobregat al curs de formació per a agents de Pastoral de Família i Vida que s'ha celebrat recentment a Madrid sota el lema *La família i els signes d'esperança*, organitzat per la Subcomissió episcopal per a la Família i Defensa de la Vida. La jornada es va convertir en un espai de reflexió i fraternitat, on es van abordar amb profunditat els desafiaments que avui enfronten moltes famílies.

TORTOSA

Reunió Final i valoració del curs de la Delegació Diocesana de Joves

El 9 de juny, la parròquia de Sant Josep Obrer de Sant Carles de la Ràpita va acollir la reunió de final de curs de la Delegació Diocesana de Joves. La trobada va començar amb una pregària i, seguidament, es va fer una valoració de les activitats, materials i continguts del curs. Així mateix, es va informar sobre el Jubileu dels Joves a Roma, destacant la seva importància com a experiència de fe universal.

LLEIDA

**Comiat del bisbe Salvador**

El ja bisbe emèrit de Lleida, Salvador Giménez, va presidir la missa amb motiu de la festivitat del Carme a la parròquia dedicada a aquesta advocació de la Mare de Déu. Va ser la seva darrera eucaristia a Lleida abans de l'ordenació del seu successor, Mons. Daniel Palau. Per la seva part, el bisbe Daniel va concelebrar i va administrar per primer cop la comunió en una parròquia de la seva nova diòcesi.

GIRONA

La diòcesi celebra la festa de la Mare de Déu del Carme

La Mare de Déu del Carme compta amb una gran devoció a la diòcesi de Girona, especialment a les poblacions de la costa. Amb motiu de la festivitat es van organitzar multitudinàries processons i eucaristies en poblacions com Arenys de Mar, Begur, l'Escala, Llafranc, Llançà, Palamós o Sant Feliu de Guíxols.

URGELL

"L'esperança que no es rendeix" en les Jornades de Teologia del bisbat d'Urgell

La nova edició de les Jornades de Teologia, organitzades per la Delegació d'Ensenyament del bisbat d'Urgell, se celebrarà els dies 28 i 29 d'agost, al Seminari Diocesà d'Urgell, a la Seu d'Urgell. Sota el lema "L'esperança que no es rendeix", enguany participaran com a ponents la Dra. Margarita Bofarull i el Dr. Francesc Torralba. Per a inscripcions i més informació contacteu amb ensenyament@bisbaturgell.org.

L'església ortodoxa romanesa de Sant Jordi és una simbiosi arquitectònica i espiritual entre Catalunya i Romania

PONT ENTRE ORIENT I OCCIDENT AL TEIXIT URBÀ DE BARCELONA

CARME MUNTÉ MARGALEF

Barcelona

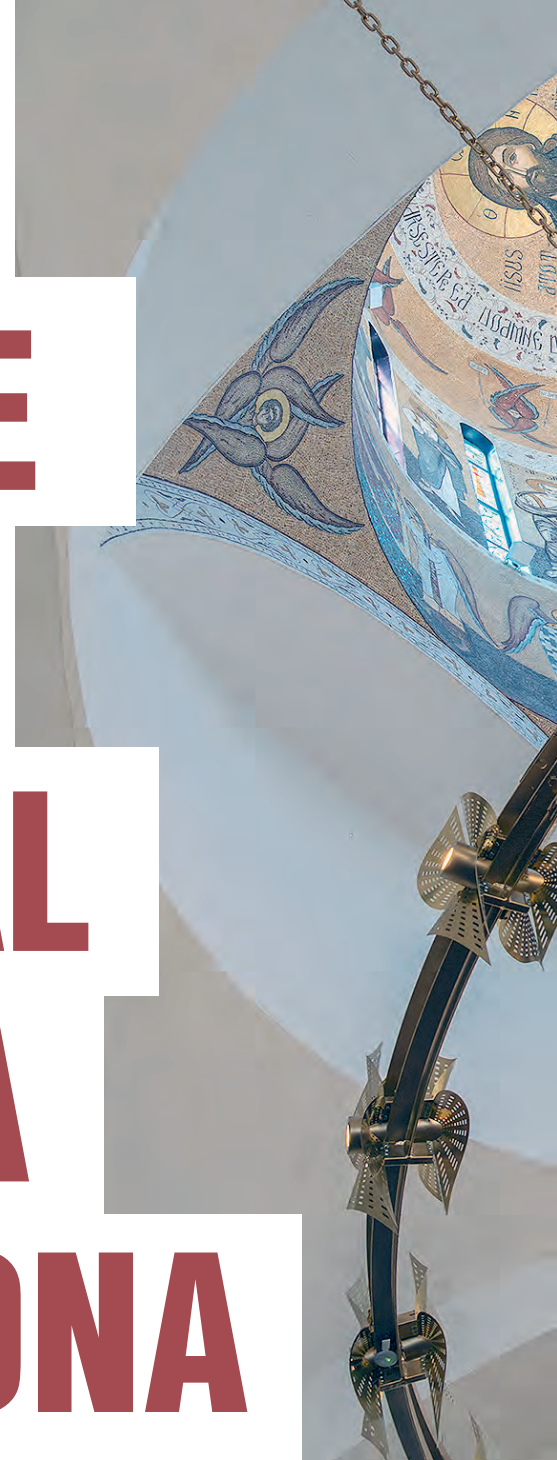
Fotos: Agustí Codinach

Encaixada dins del teixit urbà de Barcelona, al districte de Sant Andreu, s'alça l'església ortodoxa romanesa de Sant Jordi, l'única construïda de nova planta a casa nostra. "És la primera de nova construcció, perquè les que tenim a Lleida, Girona, Tarragona o Vilanova i la Geltrú es troben en instal·lacions ja construïdes i adaptades com a temples", exposa el rector, el sacerdot ortodox Aurel Bunda.

El fet d'aixecar el temple de nou en nou ha permès pensar bé tot el projecte, iniciat el 2007 i a càrrec dels arquitectes barcelonins Lluís Giménez i Elena Nedelcu, amb la col·laboració del romanès Dorel Cordos. El resultat, com resumeix Aurel Bunda, és una arquitectura de simbiosi: "Una arquitectura que simbolitza la voluntat de ser pont entre dues cultures i dues espiritualitats, la romanesa i la catalana, l'oriental i l'occidental. Una arquitectura que ha tingut en compte la unitat de l'Església cristiana dels temps dels Sants Pares, abans del cisma del 1054."

L'església, que s'aixeca en una

parcel·la d'uns 400 metres quadrats, està dedicada a sant Jordi, patró de Catalunya i advocació que agermana l'Orient i l'Occident. El conjunt el conformen la nau de l'església, l'edifici annex de serveis pastorals i el soterrani, que uneix les dues parts i que ocupa la totalitat de la parcel·la. Destaquen elements arquitectònics propis dels temples ortodoxos com el porxo, el pronaos i el naos, l'espai més representatiu amb l'altar al fons, així com la llanterna o el cimbori coronat per la cúpula amb la imatge del Pantocràtor (en el seu interior) i la creu ortodoxa (en el seu exterior). La coberta segueix la geometria característica





Detall de l'interior de la cúpula del temple, amb la imatge del Pantocràtor.

dels temples romanesos i descansa sobre un ràfec esglaonat.

Però fent una picada d'ullet a l'arquitectura catalana, al soterrani o cripta, criden l'atenció tres grans voltes catalanes paredades de maó tipus rajola fet a Piera. A nivell decoratiu, destaca l'ús generós del fresc romànic i del mosaic bizantí. "La tradició dels frescos es remunta a les catacumbes de Roma, al segle II, i la dels mosaics a partir del segle IV, per tant, són comunes en tot el cristianisme", indica el rector, que explica que les columnes tant de la nau principal com de la cripta estaran decorades amb mosaics de màrtirs que seran elaborats a Romania.

A la cripta hi haurà representats màrtirs del comunisme, i a la nau central molts altres, entre els quals, santa Eulàlia, copatrona de la parròquia. "Tenim el projecte de demanar a l'arquebisbe de Barcelona que ens doni una relíquia de santa Eulàlia", afirma Bunda.

El temple, finançat pels feligresos i pel govern de Romania, va començar a funcionar l'any 2019 però la seva consagració ha estat molt més recent, el 30 d'abril passat, en un acte que va comptar amb l'assistència de diferents metropolitans, bisbes i sacerdots vinguts de Romania, i també d'altres comunitats properes de la Península i d'arreu

d'Europa. A nivell jurídic, la parròquia de Sant Jordi pertany a l'arxiprestat primer de Catalunya (l'arxiprestat segon té seu a Tarragona), al bisbat d'Espanya i Portugal, a la Metropolia Ortodoxa d'Europa Occidental i Meridional i al Patriarcat Romanès. En l'acte de consagració va destacar la presència del bisbe de Solsona, Francesc Conesa, del bisbe auxiliar de Barcelona Javier Vilanova i de l'abat emèrit de Montserrat, Josep Maria Soler, com a mostra de les bones relacions entre les Esglésies catòlica i ortodoxa. Unes bones relacions que enguany s'han pogut plasmar, de forma providencial, en la celebració conjunta de la Pasqua,

“Quan vam arribar el 2000 jo era vist aquí com un ‘rara avis’: un sacerdot ortodox amb dona i fills costava d’entendre”

en el marc, a més, dels 1.700 anys del Concili de Nicea, el primer concili ecumènic de la història.

“Esperem que ben aviat sigui possible la Pasqua conjunta”, remarca el pare Bunda. “Ja des del 1054 s’han fet passes per a l’acostament, que esperem que sigui possible amb l’ajuda de Déu. El més important és la unitat espiritual, i després ja arribarà la concreció a partir de la feina de les diferents comissions: teològiques, històriques, litúrgiques i astronòmiques. Tant l’Església catòlica com l’ortodoxa han treballat

molt sobre la data de la Resurrecció de Nostre Senyor. Se sap que en el món ortodox, els russos, els romanesos i els grecs van treballar amb grans astrònoms, com també ho va fer el món catòlic. Els punts s’estan acostant, de manera que crec que l’Església catòlica tornarà a celebrar la Pasqua en la mateixa data de l’Església ortodoxa.”

Aurel Bunda, nascut l’1 de gener del 1968 a Smeeni (Buzau, Romania), va arribar l’agost del 2000 a Barcelona, amb la seva dona i la seva filla gran. Una família que ha crescut —tenen dues filles i un fill— i que és exemple de l’arrelament dels romanesos a casa nostra —a Catalunya hi ha unes 10.000 famílies i ja es parla de la segona generació. “Quan vam arribar el 2000 jo era vist aquí com un *rara avis*: un sacerdot ortodox amb dona i fills costava d’entendre. La primera tasca va ser que el govern espanyol reconegués l’Església ortodoxa romanesa, cosa que va arribar el 2004. A partir d’aquí hem avançat cap a la plena integra-



El pare Aurel Bunda el dia de la consagració del temple.



ció”, explica Aurel Bunda. Sobre el fet d’estar casat i tenir una família, comenta que “primer és la sacralitat de la vida, en la qual s’inclou el sacerdoci”, i que el celibat en el cas de l’Església catòlica és una tradició que arrenca l’any 1075 amb la reforma del papa Gregori VII. “Fins aleshores tots els sacerdots es casaven i el celibat era un vot només reservat als monjos. Nosaltres continuem la tradició.”

El pare Bunda valora i agraeix l’acollida brindada per l’Església catòlica des d’un bon començament, en primer lloc de l’arquebisbat de Barcelona, que fins a la construcció de la nova església els va ceder un espai a la parròquia de Sant Ferran, que van fer servir durant tretze anys; però també de tots els bisbes a mesura que s’anaven



En l'acte de consagració del temple, el dia 30 d'abril, hi van participar diferents metropolitans, bisbes i sacerdots ortodoxos romanesos, així com els bisbes catòlics Francesc Conesa, Javier Vilanova i l'abat emèrit de Montserrat, Josep Maria Soler.

estenen per Catalunya i la península Ibèrica. “Des que es va posar la base de la missió ortodoxa cristiana a Catalunya, tots els bisbes ens han cedit capelles i punts de pregària”, remarca.

De tots aquests anys el pare Aurel destaca que l'Església ortodoxa romanesa no únicament ha estat un lloc de pregària i de trobada, sinó també un element decisiu des del punt de vista social. Així, rememora que als anys 2001-2002 arribaven molts romanesos sense papers a qui van facilitar un punt d'estabilitat i un lloc de feina: fins a 1.200 llocs de feina a Catalunya, 190.000 a Europa. “La diàspora romanesa arreu d'Europa és de cinc milions de persones, que han contribuït amb 7.000 milions d'euros a l'economia del seu país”, afegeix.

Fruit de les crisis econòmiques del 2008 i del 2013, i de la del Covid, molts romanesos han tornat al seu país, on es viu una certa estabilitat, això sí, amb la preocupació per la situació de guerra a la veïna Ucraïna. “Si no es treballa amb saviesa tenint en compte tots els factors polítics, socials, econòmics i militars, hi ha preocupació perquè el foc s'estengui”, alerta el sacerdot ortodox.

La missió ortodoxa romanesa compleix enguany 25 anys de presència a Catalunya. Actualment compta amb dos arxiprestats, 20 parròquies, 24 sacerdots i una feligresia formada per unes 40.000 persones. Una realitat que sens dubte també ha contribuït a l'ecumenisme de l'amistat en el camí vers la unitat plena de tots els cristians. ■

“Des que es va posar la base de la missió ortodoxa cristiana a Catalunya, tots els bisbes ens han cedit capelles i punts de pregària”

“La diàspora romanesa arreu d'Europa és de cinc milions de persones, que han contribuït amb 7.000 milions d'euros a l'economia del seu país”

NICEA. A LA RECERCA D'UNA DATA COMUNA DE LA FESTA DE PASQUA

SEBASTIÀ JANERAS

Doctor en Ciències Eclesiàstiques Orientals

El patriarca de Constantinoble Jeremies III, que mantingué relacions amb el papa Gregori XIII, s'havia mostrat procliu a adoptar el nou calendari, cosa que fou refusada pel Sant Sínode de Constantinoble del 1583

Enguany la festa de Pasqua ha coincidit el mateix dia, 20 d'abril, tant per a la tradició occidental, catòlico-protestant, com per a la tradició oriental, de les Esglésies ortodoxes. Aquest fet ha estat invocat sobretot pel papa Francesc i pel patriarca ecumènic de Constantinoble, Bartomeu, com l'ocasió per a trobar la manera de celebrar, Orient i Occident alhora, la gran festa de Pasqua.

Dins del segle XXI, la festa de Pasqua ha coincidit els anys 2001, 2004, 2007, 2010, 2011, 2014, 2017, i enguany, 2025. La propera coincidència s'escaurà el 2028.

El Concili de Nicea establí certament que la festa de Pasqua s'havia de celebrar, no pas el 14 de nissan, com els jueus, sinó el diumenge després del primer pleniluni de primavera, el que segueix l'equinocci de primavera, que aquell any

s'esqueia el 21 de març. A partir d'aleshores, era el patriarca d'Alexandria, ciutat cèlebre, entre altres coses, per la seva escola d'astrologia, qui comunicava cada any la data de la celebració de la Pasqua, amb les festes que en depenien. Són cèlebres les *Cartes festals* d'Atanasi i de Ciril d'Alexandria enviades en aquesta ocasió.

Durant segles no hi hagué problema sobre aquesta qüestió. Entremig, l'any 1054 es produí el Gran Cisma, la separació mútua entre l'Església d'Orient i l'Església d'Occident. El calendari, però, era comú, el calendari *julià*, anomenat així per l'emperador Juli Cèsar, que el promulgà el 45 aC.

Davant del desfasament progressiu del calendari, al segle XVI, i fruit del treball d'un grup de savis, el papa Gregori XIII promulgà un nou calendari, conegut, per això, amb el nom



Acte de consagració de l'església ortodoxa romanesa de Sant Jordi, de Barcelona.

de calendari *gregorià*. Aquest calendari entrà en vigor oficialment el 15 d'octubre del 1582. La data va lligada amb la mort de santa Teresa de Jesús (celebrada el 15 d'octubre), que havia mort el vespre abans, 4 d'octubre (calendari julià). La diferència entre els dos calendaris era de 10 dies, 11 el 1700, 12 el 1800 i 13 el 1900.

El nou calendari va ser acceptat molt gradualment pels diversos estats i països. Els de tradició catòlica, tot seguit o poc després. A Alemanya, per exemple, els estats catòlics l'acceptaren el 1584 i els luterans el 1700. Als països de tradició cristiana oriental, l'acceptació fou tardana. A Rússia fou introduït pels soviets el 1918. Grècia l'acceptà el 1923, etc. Cal notar que el patriarca de Constantinoble Jeremies III, que mantingué relacions amb el papa Gregori XIII, s'havia mostrat procliu a adoptar el nou calendari, cosa que fou refusa-

da pel Sant Sínode de Constantinoble del 1583.

Les Esglésies orientals han mantingut el calendari julià en la litúrgia, cosa que porta un desfasament amb el calendari gregorià, seguit en la vida civil. Això ha portat a certes confusions a Occident. S'ha dit, per exemple, que els orientals (el cas concret, a casa nostra, de la comunitat ucraïnesa greco-catòlica) celebraven Nadal el 6 de gener, quan, de fet, el celebren 13 dies després del Nadal occidental, és a dir, el 7 de gener; i la festa de la Teofania, el baptisme de Jesús, el 19 (6+13). Les Esglésies que han adoptat el calendari gregorià per a les festes fixes —com és el cas de Grècia— per al cicle pasqual, mòbil, segueixen el calendari julià. El calendari gregorià per a les festes fixes s'està introduint en algunes Esglésies, com l'Església ucraïnesa greco-catòlica, però també l'Església ortodoxa ucraïnesa auto-

cèfala, instaurada el 2019 pel patriarca de Constantinoble.

Els desigs i els intents d'arribar a la unificació de la data de Pasqua reapareixen de tant en tant, sobretot quan coincideixen, com enguany. S'han fet, al llarg dels darrers decennis, diverses propostes. S'ha parlat, per exemple, de fixar la Pasqua en un diumenge concret del mes d'abril, prescindint del pleniluni, festa que seria sempre, cada any, en la mateixa data. Però això treu tot el sentit natural, ecològic fins i tot, del cicle lunar.

Si la reforma gregoriana del calendari va ser feta a Occident, sense el concurs pròpiament de l'Església d'Orient, ara és l'hora de treballar conjuntament per la unificació de la data de Pasqua, tal com s'han expressat el papa Francesc i el patriarca Bartomeu, Roma i Constantinoble, com a símbols d'Occident i d'Orient. ■

Segons dades de l'any 2023, a Espanya es van identificar 1.466 víctimes de tràfic de persones i es van dissoldre 109 màfies criminals

L'esclavatge del segle XXI



**JOAN PLANELLAS
I BARNOSELL**

Arquebisbe metropolità
de Tarragona i primat

Benvolgudes i benlloguts, una de les accions socials del Jubileu per part de la Conferència Episcopal Espanyola se centra en el tràfic de persones. He tingut l'oportunitat de conèixer-ho de més a prop, a propòsit d'una reunió de l'episcopat tinguda a Madrid. Heus ací alguns testimonis:

"Margarita és el nom que empra-va en el club." Tot va començar per la manca de diners i oportunitats en un país, Veneçuela, marcat per la violència política i la coerció dels drets fonamentals de la població. Un bon dia, un amic de la família, li va oferir venir a Espanya a treballar. "Vaig sentir que m'havia tocat la loteria...

Però el que s'iniciava era un infern." Després de tres dies de viatge juntament amb altres dones, va ser entregada a un home de Castelló, on li van prendre el passaport i els diners. "Vaig demanar explicacions i la resposta va ser: 'Ara ets meua. He pagat un munt de diners per tu i treballaràs de prostituta!'" Fou un cop mortal: "Havia sentit que aquestes coses podien passar, però no podia creure que això em passés a mi, i menys que un amic de la família em pogués fer això." Es va posar a cridar que no ho faria ni morta, però "em va colpejar fortament i després em va amenaçar que atacaria la meua família, que coneixia pel meu 'amic'."

Aquest és un dels perfils típics d'una víctima del tràfic per explotació sexual: "Una dona migrant, sense documentació, en situació de vulnerabilitat i amb dependències familiars." Així s'expressa la Gna. Cristina, Religiosa de les Oblates, una Congregació nascuda per atendre dones víctimes d'explotació sexual. I la Gna. Consol, de les Adoratrius, afegeix: "Normalment venen de països amb inestabilitat, de situacions on hi ha nombroses dificultats econòmiques i polítiques. [...] Acostumen a venir de força violència, que pot ser, fins i tot, estructural, perquè són dones que viuen en vulnerabilitat i, per això, més fàcils de captar."

Segons dades de l'any 2023, a Espanya es van identificar 1.466 víctimes de tràfic de persones i es van dissoldre 109 màfies criminals. "Hem de tenir en compte que el nombre de víctimes és molt més gran, però no arriben a ser identificades perquè es tracta d'un fenomen ocult i molt complex de detectar", afirma la Sra. María Francisca Sánchez, directora del Departament de Tràfic de Persones de la Conferència Episcopal Espanyola. "És l'esclavatge del segle XXI", afegeix, tot evocant el capítol 25 del Levític. Per aquest motiu, una de les accions del Jubileu és intensificar aquesta acció social. I conclou: "Convé promoure la sensibilització i la prevenció i impulsar la coordinació de les entitats eclesials implicades en l'acompanyament a víctimes i supervivents, promovent la creació d'espais d'acollida a les diòcesis i equips de treball a les xarxes socials."

Esperem que així sigui.

Ben vostre. ■

La fe no anul·la la nostra capacitat de pensar, sinó que l'estimula, convida la nostra intel·ligència a fer les preguntes fonamentals de tota existència humana

Professor la fe de Nicea



FRANCESC CONESA
Bisbe de Solsona

Els cristians del segle XXI continuem professant avui la mateixa fe que va ser proclamada solemnement fa 1.700 anys, al Concili de Nicea. Creiem en un Déu que és Pare misericordiós i origen de tot allò creat, creiem que Jesucrist és el Fill de Déu, consubstancial al Pare, i que l'Esperit Sant és Senyor i infon la vida. Aquesta fe il·lumina el camí de la nostra vida i ens omple de goig i esperança. Recorrent a paraules i expressions tècniques i precises —algunes de les quals avui ens poden resultar estranyes—, els pares del Concili de Nicea van voler preservar la fe reflectida en el Nou Testament sobre Jesús, del seu

Abbà i de l'Esperit que havia promès. Certament les afirmacions del Credo s'expressen en el llenguatge d'una època, però el seu contingut és atemporal, perquè si bé la fe s'expressa sempre en una cultura, alhora la transcendeix.

Ha de quedar ben clar que el Credo no és, primerament, una veritat que professem, sinó més aviat, una veritat que ens posem a disposició. Les veritats contingudes en el Credo ens condueixen més enllà de si mateixes. Des de molt antic es coneix la professió de fe o Credo amb el nom de "Símbol". A l'origen, aquesta paraula grega fa referència a un objecte partit en dos, del que dues persones en conserven cadascuna la meitat. El credo o Símbol de la fe seria, per tant, una meitat que remet i envia a l'altra meitat, que està oculta. A través de les paraules, es revela i evoca un misteri que les transcendeix. Les veritats que professem remetent a misteris que fan referència a la vida íntima de Déu, al sentit de la nostra pròpia vida i al valor del món creat.

Per això, professar la fe ens condueix a una cerca constant, que no admet respostes simples. Els misteris que s'obren davant nostre ens in-

citent no només a contemplar-los, sinó també a interrogar-nos sobre ells i cercar comprendre'ls millor, perquè mentre vivim en aquest món "fem camí per la fe, sense veure-hi" (2Co 5,7). És coneguda la recomanació de sant Agustí: "*Crede ut intelligas*", creu per entendre (Carta 120). La fe vol ser explicitada, pensada, compresa. Sant Anselm dirà al *Proslogion* que la fe cerca l'intel·lecte, "*fides quaerens intellectum*". La fe no anul·la la nostra capacitat de pensar, sinó que l'estimula, convida la nostra intel·ligència a fer les preguntes fonamentals de tota existència humana.

Encara que, per raons molt diverses, els cristians del segle XXI ens trobem dividits en diverses esglésies, confessions i congregacions, tenim el goig de professar junts la mateixa fe en el Déu trinitari, cosa que ens fa sentir-nos en comunió amb tantes generacions de cristians que ens van precedir i ens ajuda a créixer en unitat entre nosaltres.

(De l'article "Professor la fe en la Catalunya del segle XXI", en J. LIDON (coord.), *Nosaltres creiem. Comentari interconfessional al Credo del Concili de Nicea*, CPL, Barcelona 2025, pp. 195-211) ■

CONSULTORI BÍBLIC

La Bíblia parla d'ecologisme?

PILAR CASALS

Biblista i egiptòloga

“La terra produí la vegetació, les herbes de tota mena que fan la seva llavor i els arbres de tota mena que donen fruit amb la seva llavor. Déu veié que tot això era bo” (Gn 1,12).

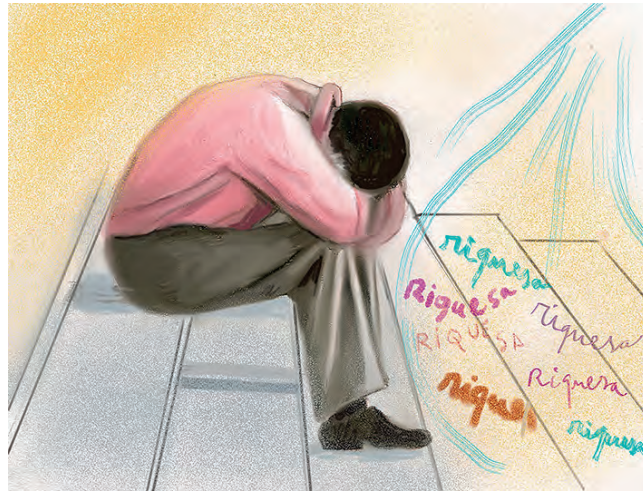
La natura és la porta a la contemplació del Creador (Sl 104) i alhora una invitació a la continuïtat de la creació (Gn 1). Lluny de la imatge de domini que s'ha imposat i que s'ha atribuït al text bíblic, aquest parla de la continuïtat d'allò iniciat, i si la creació és constantment lloada i cantada des de la bondat i la gratuïtat divina, com pot ser que parlem de possessió i no de do? D'exploatació i no de compartir i respectar? De superioritat respecte a i no de compartir l'essència d'éssers creats? És la relació, el fet de ser creatures de Déu, el que ens connecta a través del gran arbre de la vida. Ser fets a imatge i semblança, home i dona, en tot cas, ens convida a un paper actiu i conscient davant la creació, un paper que hauria d'estar en sintonia amb el propi Creador. Com recullen molt bé els primers capítols del Gn (Gn 1-11), les actituds que hi apareixen parlen de tot allò que afavoreix la creació o la “descreació”, marcada aquesta darrera per la violència, ja sigui contra l'altre en qui no reconeixem el nostre germà, la natura en la qual vivim i destruïm o Aquell que apareix sustentant la nostra realitat i al qual girem l'esquena, fins i tot volent-lo substituir. En la nostra mà hi ha la decisió de l'elecció, o creem o “descreem”, o donem fruit o matem el fruit per néixer. En un context en què l'ecologisme i el respecte a la natura ressorgeixen amb força, potser cal replantejar-nos si estem o no en sintonia amb la creació i el seu Creador.

PER A CONSULTES:

redaccio@catalunyacristiana.cat

COMENTARI DE LA PARAULA

Fer-se ric als ulls de Déu



P. LLUC TORCAL

Monjo de Poblet

Il·lustració: Glòria Monés

Així passa amb tothom qui reuneix tresors per a ell mateix i no es fa ric als ulls de Déu. Què deu ser això de reunir tresors per a ell mateix? Certament qui acumula béns d'aquest món reuneix tresors per a ell mateix: diners, cases, possessions, fins i tot el fruit abundant d'unes collites. Però acumula també tresors per a ell mateix qui acumula fama, prestigi o, fins i tot, saber, ciència i saber només per a ell mateix, sense cap ànim de compartir allò que fa, sap o el distingeix dels altres. Finalment, acumula per a si mateix qui creu que pot viure la seva vida i el seu temps només dedicant-los a si mateix. I, aquests darrers són els pitjors dels qui reuneixen tresors sense fer-se rics als ulls de Déu. Per què? Perquè aquests només estan preocupats per ells mateixos i d'ells mateixos. Tot el centre del seu caminar per aquest món es resumeix en el seu propi jo. I qui viu egocèntricament, centrat només en ell mateix, tot i que es pensi que viu i que acumula la millor de les riqueses, de fet, és mort als ulls de Déu i de tots.

La vida és relació, amor, donació. Només es viu si es viu per a l'altre, si es viu donant-se. Per això, qui viu per a si no viu. Viu falsament. No acumula res ni davant Déu ni davant dels altres ni, de fet, davant d'ell mateix. Es mereix el retret de Déu a l'home de

la paràbola de l'Evangeli d'avui: “Vas errat!” Tant de bo qui viu centrat en ell mateix pugui escoltar aquesta paraula de Déu: “Vas errat!” Dic tant de bo, perquè si un viu per a si mateix difícilment està obert a sentir una paraula que no vingui d'ell... I, en canvi, és la paraula més important que pot sentir en la seva vida. Una paraula que, venint de Déu, és l'única que pot esquerdar la duresa del seu cor. I com n'és, de necessari, que un cor així es trenqui! Sense aquesta escletxa oberta a l'escolta de la paraula de Déu, és gairebé impossible començar a acumular tresors per a Déu: fer-se ric als seus ulls. Per això, aquesta actitud de tancament sobre un mateix, aquesta actitud autoreferencial, és la més contrària a una vida que vulgui dir-se religiosa, de pietat, en poques paraules, evangèlica, pròpia d'aquelles i aquells que volen seguir Jesús i es defineixen com a deixebles seus.

Fer-se ric als ulls de Déu vol dir, en poques paraules, tenir el cor ben obert al Senyor i als germans, a l'escolta de la seva paraula i a la de les seves necessitats. Perquè aquesta obertura del cor és signe de confiança i d'esperança en l'acció que Déu realitza enmig nostre i a través nostre. Aquesta és la riquesa que ens fa veritables seguidors del Crist. ■

Diumenge XVIII de durant l'any

Lectura primera

Ecl 1,2. 2,21-23

Què en treu l'home de tot el seu esforç?

Lectura del llibre de l'Eclesiastès

Vanitat i més vanitat, deia el Portaveu-del-poble, vanitat i més vanitat, tot és en va. Després que un home s'ha esforçat a treballar amb coneixement, traça i eficàcia, ho ha de deixar tot a un altre que no s'hi ha esforçat per res. També això és en va, i és una gran dissort.

Perquè, de fet, què en treu l'home de tot esforç i de tot el neguit amb què treballa sota el sol? Passa els dies en el desfici i en les penes de la seva servitud, i de nit el seu cor no descansa. També això és en va.

Evangelí

Lc 12,13-21

Tot això que volies guardar-te, de qui serà?

Lectura de l'evangelí segons sant Lluc

En aquell temps, un de la gent digué a Jesús: "Mestre, convenceu el

Salm

89

Vós feu tornar els homes a la pols dient-los: "Torneu-vos-en, fills d'Adam."

Mil anys als vostres ulls són com un dia que ja ha passat, com el relleu d'una guàrdia de nit.

R. Al llarg de tots els segles, Senyor, heu estat sempre la nostra muralla.

Quan preneu els homes, són com un somni en fer-se de dia, són com l'herba que s'espiga: ha tret florida al matí, al vespre es marceix i s'asseca. *R.*

Ensenyeu-nos a comptar els nostres dies per adquirir la saviesa del cor. Calmeu-vos, Senyor, què espereu? Sigueu pacient amb els vostres servents. *R.*

Que el vostre amor no trigui més a saciar-nos i ho celebrem amb goig tota la vida. Que l'amabilitat del Senyor, el nostre Déu, reposi damunt els seus servents. Doneu encert a l'obra de les nostres mans. *R.*

Al·leluia

Feliços els pobres en l'esperit: el Regne del cel és per a ells.

meu germà que es parteixi amb mi l'herència." Jesús li contestà: "Bon home, qui m'ha encomanat a mi que fes de jutge o de mediador entre vosaltres?" Llavors digué a tothom: "Vigileu! Guardeu-vos de tota ambició de posseir riqueses, perquè ni que algú tingués diners de sobres, els seus béns no li podrien assegurar la vida."

I els ho explicà amb una paràbola: "Un home ric va treure de les seves terres unes collites tan abundants que no tenia on guardar-les. Tot ru-

Lectura segona

Col 3,1-5. 9-11

Cerqueu allò que és de dalt, on hi ha el Crist

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Colosses

Germans, ja que heu ressuscitat juntament amb el Crist, cerqueu allò que és de dalt, on hi ha el Crist, assegut a la dreta de Déu; estimeu allò que és de dalt, no allò que és de la terra. Vosaltres vau morir, i la vostra vida està amagada en Déu juntament amb el Crist. Quan es manifestarà el Crist, que és la vostra vida, també vosaltres apareixereu amb ell plens de glòria.

Per tant, feu morir allò que us lliga a la terra: fornicació, impuresa, passions, mals desigs i l'amor al diner, que és una idolatria; no us enganyeu els uns als altres, vosaltres que us heu despullat de l'home antic i del seu estil d'obrar, i us heu revestit del nou, que es renova a imatge del seu Creador i avança cap al ple coneixement.

Aquí ja no compta ser grec o jueu, circumcís o incircumcís, bàrbar o escita, esclau o lliure, sinó que Crist ho és tot, i és de tots.

miant es va dir: ja sé què faré: tiraré a terra els meus graners, en construiré de més grans, hi guardaré tot el meu gra i les altres mercaderies meves i em diré a mi mateix: 'Tens reserves per a molts anys: reposa, menja, beu, diverteix-te.' Però Déu li digué: 'Vas errat! Aquesta mateixa nit et reclamen el deute de la teva vida i tot això que volies guardar-te, de qui serà? Així passa amb tothom qui reuneix tresors per a ell mateix i no es fa ric als ulls de Déu.' ■

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

CICLE LITÚRGIC C; FERIA I
TEMPS DE DURANT L'ANY
SALTERI: SETMANA 2

Agost

3. DIUMENGE

Diumenge XVIII de durant l'any, Verd.

Lectures: Eclesiastès 1,2;2,21-23 / Salm 94 / Colossencs 3,1-5.9-11 / Lluc 12,13-21

SANTORAL: Cira, vg.; Gustau, b.; beata Joana d'Aza; Lídia, deixeblla de sant Pau

4. DILLUNS

Sant Joan Maria Vianney, prev. (MO), Blanc.

Lectures: Nombres 11,4b-15 / Salm 80 / Mateu 14,13-21

SANTORAL: Perpètua, mr.; Tertul·lià, prev. i mr.

5. DIMARTS

Fèria, Verd. O bé, **Dedicació de la Basílica de Santa Maria (ML), Blanc.**

Lectures: Nombres 12,1-13 / Salm 50 / Mateu 14,22-36

SANTORAL: Mare de Déu de les Neus, del Vinyet, d'Eivissa, Blanca; Afra, mr.; Osvald, rei.

6. DIMECRES

Transfiguració del Senyor (F), Blanc.

Lectures: Daniel 7,9-10.13-14 / Salm 96 / Lluc 9,28b-36

SANTORAL: Hormisdes, p.; Just i Pastor, mr.

7. DIJOUS

Fèria, Verd. O bé, **Sants Sixt II, p. i comp. mr. (ML), Vermell.** O bé, **Sant Gaietà, prev. (ML) Blanc.**

Lectures: Nombres 20,1-13 / Salm 94 / Mateu 16,13-23

SANTORAL: Albert Tràpani, prev.

8. DIVENDRES

Sant Domènec de Guzmán, prev. (MO) Blanc.

Lectures: Deuteronomi 4,32-40 / Salm 76 / Mateu 16,24-28

SANTORAL: Ciríac, Llarg i Esmaragde, mr.

9. DISSABTE

Santa Teresa Beneta de la Creu, vg. i mr., patrona d'Europa (F), Vermell.

Lectures: Osees 2,14b.15b.19-20 / Salm 44 / Mateu 25,1-13

SANTORAL: Domicià, b.; Esteve, b. i mr.; Romà, mr.



El Sant 5 d'agost

Mare de Déu de les Neus

La Mare de Déu de les Neus és una advocació mariana que combina elements d'història i llegenda. Segons la tradició, al segle IV, un matrimoni romà molt ric i sense descendència va pregar a la Mare de Déu perquè els concedís fills i els guiés sobre què fer amb les seves riqueses.

La nit del 4 al 5 d'agost, tant el matrimoni com el papa Liberí (352-366) van tenir una visió en què la Mare de Déu els demanava que construïssin un temple al lloc que ella els assenyalava. L'endemà al matí, el turó Esquilí de Roma va aparèixer cobert de neu, un fet extraordinari, ja que era ple estiu. Veient aquest senyal, el matrimoni va comunicar la seva visió al Papa i, amb el finançament de la

família i el suport de l'Església, van decidir edificar una església en honor a Maria en aquell indret. Al cap d'un temps, el matrimoni va tenir el seu primer fill. Anys després, el papa Sixt III va construir un temple més gran al damunt de l'antiga església, que és l'actual basílica de Santa Maria la Major, considerada la primera església d'Occident dedicada a la Mare de Déu. La festa de la Mare de Déu de les Neus es va incloure oficialment al calendari romà l'any 1568 gràcies al papa Pius V, que va impulsar la construcció d'esglésies amb aquesta advocació en altres llocs. Avui dia, la devoció a la Mare de Déu de les Neus és especialment popular a Itàlia, Espanya i Portugal.





JORDI FONT

Vicepresident de l'Institut de Litúrgia
ad instar Facultatis de l'AUSP

“Tibi silentium laus”
Per a Vós, el silenci
és una lloança

Habitar el silenci litúrgic

Avui el silenci és un tema molt buscat: es parla molt de silenci, quan valdria més viure'l. En moltes tècniques de pacificació també hi entra fer silenci. Alguns busquen un silenci buit, com proposen certes formes orientals d'espiritualitat. El perill del silenci és veure'l com una cosa material, fer silenci per ell mateix, com a fruit del meu esforç. Es pot fer molt de silenci i pensar només amb un mateix: això no és fer silenci.

Si ens centrem en el silenci en les nostres celebracions litúrgiques, recordem un adagi medieval: “El silenci és una bonica cerimònia” (*Silentium pulcherrima caeremonia*), ja que, com escriu sant Joan Crisòstom, “Allà a on hi ha els Misteris [la Litúrgia], cal fer molt de silenci” (cf. *De Baptismo* 49, 372). En una enquesta d'Alemanya, el 46% dels enquestats desitjaven més silenci a les eucaristies. El 60% entre joves de 20-40 anys; i disminuïa entre els de més de 60 anys. Cal avui una mistagògia del “silenci”, com de tota la celebració. Cal omplir o habitar els silencis per fer-los fecunds. Més que un “silenci sagrat” és un silenci “obert al sagrat”. Avui “fer silenci” comporta una certa “resistència” a la consumició de paraules, de presses de moltes eucaristies, ja que el silenci és gratuït.

Es tracta de convidar les nostres assemblees litúrgiques a fer silenci, per anar a fons i no quedar-se en la superfície de la celebració. Per això el Missal, en la seva tercera edició, recull disset moments de silenci, encara que no tots tenen

la mateixa importància i durada. Aquests diversos moments de silenci es podrien agrupar així: de recolliment (entrada i sortida de la celebració); d'apropiació (acte penitencial, oració col·lecta i Pregària Universal); meditatiu (entre lectures, després de l'Evangeli i de l'homilia) i d'adoració (després de la comunió). Es tracta del que diu el verset 2 del Salm 65 (64), segons la versió masorètica: “Per a Vós, el silenci és una lloança.”

Un senzill exemple, explicat pel P. Dominique-Marie Dauzet, en la sessió anual de formació de “Servants d'autel” de 2023, a París.

“L'estiu passat, en una parròquia de la regió de Vichy, vaig viure una escena curiosa, que no havia vist mai en la meua vida en una parròquia. Havia entrat a la sagristia per demanar poder concelebrar. La sagristia estava plena d'escolans que es revestien, preparaven els cirials i es repartien les funcions, mentre reien. Pocs minuts abans del començament de la missa, tal vegada cinc minuts sencers, el mossèn que anava a presidir, va dir: ‘Preparem els nostres cors’. Va ajuntar les mans, va tancar els ulls i es va posar a pregar en silenci. Els escolans, grans i petits, es van disposar, en silenci, en ordre processional. Vaig veure aquesta escena amb emoció: tots també van tancar els ulls. I van entrar tranquil·lament a l'església i a la celebració. I puc dir que, durant tota la missa, aquests joves escolans van estar atents a la celebració, pregant i actuant, preparats pel seu mossèn. La litúrgia es va celebrar amb perfecció.” ■

CUIDAR EL CUIDADOR: LA CLAU PER OFERIR BENESTAR I QUALITAT A LES PERSONES GRANS

“EL PRIMER PAS ÉS RECONÈIXER QUE NO POTS CUIDAR SOL”



Anna Soriano,
a la residència Los
Tilos de Barcelona.

Des de la residència Los Tilos, del Grup Bastón de Oro, es promou una atenció integral i de qualitat per a les persones grans, amb l'objectiu de garantir-los benestar, dignitat i una vida plena. Però per aconseguir-ho, hi ha un aspecte essencial que sovint queda en segon pla: cuidar també el cuidador, ja sigui un familiar o un professional. Sense el seu descans, és impossible oferir una atenció de qualitat. D'aquesta qüestió en va parlar el mes de juliol Anna Soriano, Adjunta Comercial de la Residència Los Tilos, al programa *El matí* de Ràdio Estel, on va donar les claus per entendre la importància de posar límits, demanar ajuda i trobar espais de descans per a aquells que cuiden dia a dia.

Per què és tan important cuidar el cuidador?

Perquè és la primera condició perquè l'atenció sigui realment de qualitat. Si el cuidador —sigui familiar o professional— no es troba bé físicament o emocionalment, no pot oferir el millor servei a la persona gran. A l'Estat espanyol, més del 80% de les cures es fan dins l'àmbit familiar, amb un esforç diari, invisible i molt intens. Això pot generar estrès, cansament extrem, irritabilitat, sentiments de culpa i fins i tot problemes físics com mals de cap, dolors musculars o trastorns digestius. I arriba un moment que tot això passa factura. En aquest sentit, existeix el que anomenem *síndrome del cuidador*, que pot derivar en depressió o esgotament mental. I si a més parlem de malalties cròniques o degeneratives, la càrrega és encara més forta. És un bucle diari i, si no hi ha espais propis, el cuidador acaba el dia totalment esgotat.

Molts familiars que tenen alguna persona al seu càrrec poden arribar a situacions límit. Com ho viu des de Los Tilos?

Ens ho expliquen moltes famílies: “No em concentro, tinc problemes a la feina, no em queda temps per dedicar als fills.” El cuidador es veu atrapat en un ritme que no pot sostenir. Encara que tot es faci amb molta estimació, l'esforç constant, aquest degoteig diari, és com la gota malaia que va desgastant lenta-

ment. I no només és l'esforç de dia. A les nits, moltes persones grans tenen alteracions, necessiten aixecar-se, tenen inquietud, i això també altera el descans del cuidador. Quan no dorms bé, tot es multiplica: l'estrès, el cansament, la irritabilitat. Per això diem que demanar ajuda no és un luxe, és una necessitat.

La culpa és un sentiment recurrent?

Sí, molt. Hi ha una idea molt arrelada, que és la de "si estimo, he d'estar-hi sempre", i ens costa entendre que posar límits no és deixar d'estimar, sinó poder estimar millor. Una o dues persones soles difícilment poden fer-se càrrec d'una cura tan exigent dia rere dia. Però encara avui molts familiars senten que si demanen suport "fallen" o "abandonen". I no és així. Sempre els diem que no es pot arribar a tot, i que si no et cuides tu mateix, tard o d'hora, el cos i la ment et passen factura.

Quines opcions oferiu des de Los Tilos per ajudar aquestes famílies?

Oferim solucions flexibles i combinables, perquè cada família és un món. El centre de dia, per exemple, és ideal per als que són reticents a entrar directament en una residència. Poden venir només unes hores, fins al migdia, tot el dia... També oferim estades temporals, per exemple durant un tractament de rehabilitació, o bé estades indefinides. És important destacar que entrar en una residència no vol dir renunciar a la vida familiar. Els familiars poden venir sempre que vulguin, endur-se la persona gran un cap de setmana, fer sortides... I moltes vegades, després de provar el centre de dia, les famílies veuen que és una bona opció per a tothom, també per al resident.

Com ajudeu el cuidador a fer aquest pas sense sentir que "abandona"?

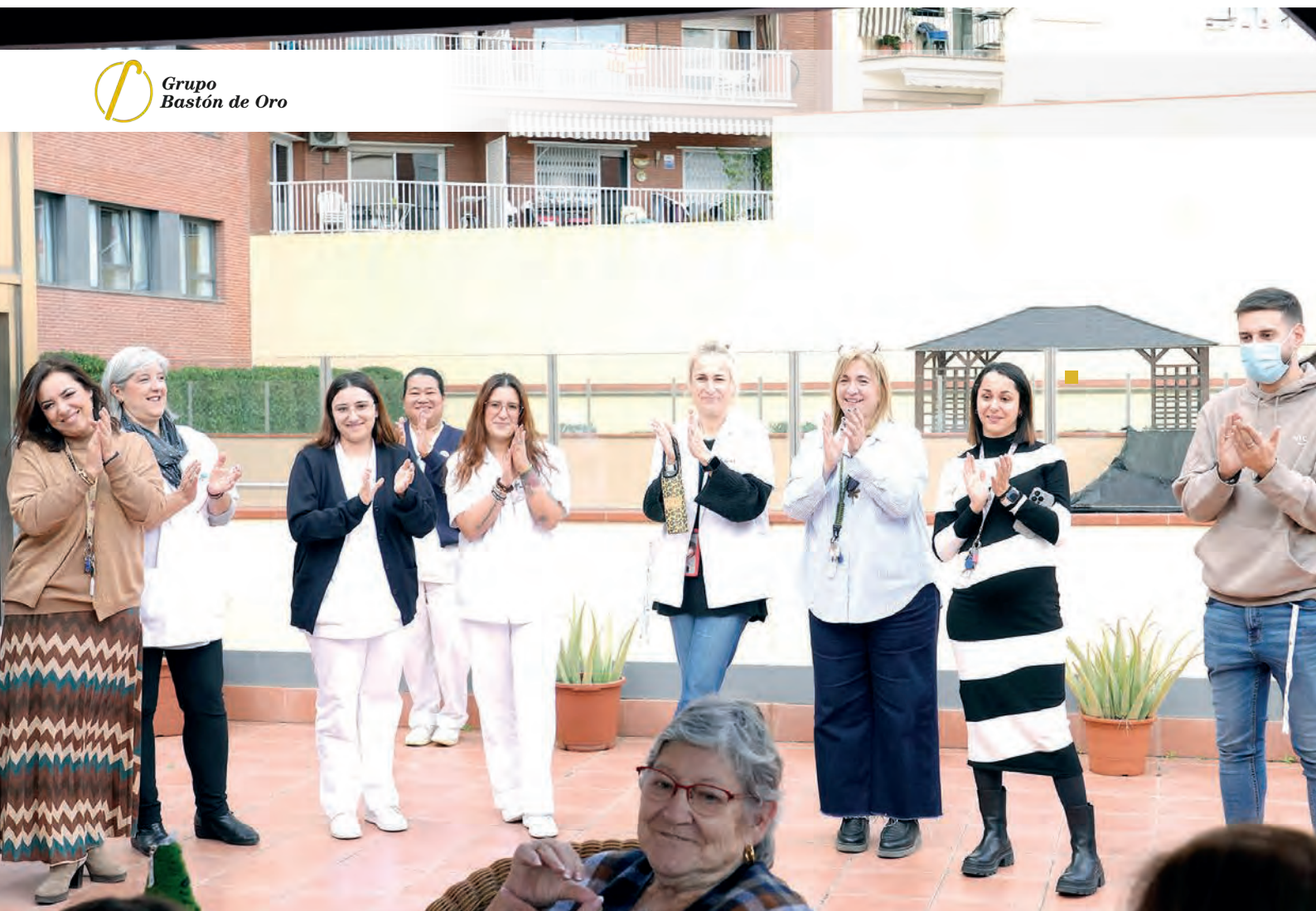
Primer de tot escoltem molt, perquè les famílies arriben amb la mateixa por i les mateixes preguntes. Els expliquem que no estan sols, que la majoria ho han viscut igual. I els donem temps: fem un període d'adaptació progressiu, on el resident i la família poden veure com se senten. Quan el cuidador recupera espai per a ell mateix —encara que sigui per llegir, passejar, fer exercici o simplement descansar—, la seva salut millora molt. I llavors pot seguir cuidant, però des d'un lloc més sa i equilibrat.

En definitiva, quin missatge donaries als cuidadors que estan al límit?

Que no s'han de sentir sols ni culpables. Demanar ajuda no és rendir-se, és cuidar-se per poder seguir cuidant. Hi ha recursos, hi ha opcions, i és important reconèixer quan el cos i la ment diuen prou. Cuidar el qui cuida és cuidar millor el qui ho necessita. ■



Grupo
Bastón de Oro



L'equip de cuidadors de la residència Los Tilos.

Tot recordant la il·lustre soprano Conxita Badia

Va morir a Barcelona fa cinquanta anys

**JOAN
PALLARÈS-PERSONAT**

Fa uns dies moria Mariòna Agustí i Badia; tenia cent anys. Havia nascut el 1925, era filla de la soprano Conxita Badia i Millàs, nascuda a Barcelona el 1897 i finada a la ciutat el 1975, ara fa cinquanta anys, raó per la qual s'escau l'Any Badia.

Conxita Badia —Concepció Badia— va ser la gran veu per al públic català, espanyol i latinoamericà pràcticament els primers tres quarts del segle XX. El currículum com a soprano és tan extens que depassaria l'espai de què disposem. Només es pot dir que la seva veu i el domini del piano, a part d'un do excepcional i una gran ciència com a pedagoga, tingué com a mestres Pau Casals, Enric Granados, Manuel de Falla i una llarga llista dels millors del seu moment.

Com a deixebles seus, podem parlar del compositor Joaquim Nin Culmell, el tenor andreuenc Carlo del Monte (de nom Heleni Barjau, del qual organitzarem el centenari fa un parell d'anys) o la soprano Montserrat Caballé.

Conxita Badia, quan va esclatar la guerra civil, era en un punt molt alt de la seva carrera. Cantava al Palau de la Generalitat convidada pel conseller de Cultura Ventura Gassol, interpretava cançons de Pau Casals acompanyada pel mestre mateix o li dirigia l'orquestra al Palau de la Música Catalana o al Liceu

Joan Lamotte de Grignon. El 1936, a Barcelona, acudeix al Festival Internacional de Música, on participa Béla Bartók, o Eduard Toldrà li dedica *La rosa als llavis*, sobre un poema de Joan Salvat-Papasseit.

Passa la guerra a Catalunya, amb les filles; el marit és a Amèrica. Fuig a París, després marxa a Amèrica, on continuaran els seus èxits per l'Uruguai, el Brasil o l'Argentina. Allà manté també contacte amb la intel·lectualitat a l'exili: Salvador de Madariaga, Rafael Alberti o els catalans Margarida Xirgu, López-Llausàs, els Closas o Francesc Cambó, amb els quals solia celebrar cada any la diada de la Mare de Déu de Montserrat.

El 8 de desembre del 1946 retorna a Barcelona i retrobà el seu públic, que la rebia amb entusiasme. Una dotzena d'anys de concerts i la càtedra de cant al Conservatori Municipal de Música; entre les alumnes, l'esmentada Montserrat Caballé que, en declaracions de Badia, es convertí en una filla més.

Els darrers anys, a partir del 1958, viatja per Europa i Amèrica impartint cursos de cant. S'ha convertit en un mite i comença a rebre guardons i homenatges: la Medalla d'Or de Barcelona el 1969, la de Plata de la Diputació barcelonina, la Gran Creu d'Isabel la Catòlica, la d'Alfons X el Savi, mèrit civil... Moria a Barcelona, on havia nascut, filla d'un pare que feia imatges religi-

**El 8 de
desembre del
1946 retornà
a Barcelona i
retrobà el seu
públic, que
la rebia amb
entusiasme**

oses i una mare llevadora, el 2 de maig del 1975, als 77 anys.

Començàvem amb la necrològica de la seva filla Mariona, la mitjana de les tres que nasqueren del seu matrimoni. Conxita Badia es va casar el 1919 amb Ricard Agustí i Montsech, un important contractista d'obres que treballava a tot l'Estat i posteriorment a Amèrica. La filla més gran, anomenada també Conxita, va morir el 2012 i la petita, Carme, el 2014.

La Carme, nascuda el 1930, cursà, com les seves germanes, estudis de música a l'Acadèmia Marshall, fundada per Enric Granados. Seria professora de piano, dirigia la coral Els Eixerits i en conservo un gran record de l'època que coincidírem al Foment Martinenc, entitat a la qual va estar sempre molt lligada.

Amb motiu de l'entronització de la Mare de Déu de Montserrat el 1947, va conèixer Josep Maria Ainaud de Lasarte, amb qui es casaria el 1957. Ainaud va ser un historiadore, advocat, periodista i promotor cultural, i ensems un temps diputat al Parlament de Catalunya i després regidor a l'Ajuntament de Barcelona. Persona de bon tracte, sempre cordial i gran erudit, va morir el 2012.

De Josep Maria Ainaud de Lasarte, justament enguany se celebren els cent anys del seu naixement, una ocasió immillorable per recordar la figura i l'obra del fill de Manuel Ainaud (artista i pedagog, d'una nissaga de pintors i músics) i de Carme de Lasarte Karr (filla de Carme Karr, pionera del feminisme i del pacifisme a la Catalunya del segle XIX i primers del XX, periodista i fundadora de publicacions).

L'altre gendre de la soprano Conxita Badia, espòs de la Mariona, era Jordi Bonet Armengol, que ens va deixar l'any 2022, del qual, tombarelles del destí, aquest any també s'escau el centenari del seu naixement. Bonet, fill de l'arquitecte Lluís Bonet i Garí, deixeble d'Antoni Gaudí i continuador de l'obra de la Sagrada Família, tenia un prestigiós currículum com a arquitecte. Format a l'escoltisme amb mossèn Antoni Batlle, va ser el 1957 el primer president de la Delegació Diocesana d'Escoltisme. Des del 1986 era vicepresident d'Òmnium Cultural i implicat en nombroses



Retrat de Conxita Badia i Millás.

entitats i iniciatives cíviques i culturals.

Jordi Bonet, des del 1985, va ser l'arquitecte de la Sagrada Família, continuador de les obres de Gaudí. El 7 de novembre del 2010 va lliurar les claus al papa Benet XVI, perquè pogués dedicar la nova basílica.

Mariona Agustí i Jordi Bonet es van casar el 1952 i van tenir sis fills: Mercè, Montserrat, Jordi, Mariona, Lluís i Núria. Jordi Bonet i Agustí era germà de Narcís, músic, finat el 2019, i de Lluís, sacerdot, promotor

de la causa de beatificació d'Antoni Gaudí i molts anys rector del temple de la Sagrada Família.

Una nissaga amb uns membres plens d'inquietuds, destacats en molts camps culturals, artístics, tècnics i socials, que no podem tancar sense esmentar una besneta de la Conxita i neta de la Mariona, Mireia Domènech Bonet, periodista i escriptora, autora el 2012 del documental *Conxita Badia no existeix*, on reivindicava el record de la figura de la seva besàvia. ■

POSTALS DES D'ANDALUSIA

Temps de descans

Dues grans festes tanquen litúrgicament el mes de juliol: la de Sant Jaume Apòstol, patró d'Espanya, i la dels sants Joaquim i Anna, pares de la Mare de Déu, en la qual celebrem el "dia dels avis". El papa Francesc ens va deixar, identificant-se amb els ancians, el que va denominar com a "Cant de l'ancià". Val la pena llegir-lo a poc a poc i reflexionar-hi en uns minuts de pregària:

"Feliços els qui em miren amb simpatia.

Feliços els qui comprenen el meu caminar lent.

Feliços els qui parlen en veu alta per minimitzar la meva sordesa.

Feliços els qui estrenyen amb caliu les meves mans tremoloses.

Feliços els qui s'interessen per la meva joventut llunyana.

Feliços els qui no es cansen d'escoltar les històries que repeteixo.

Feliços els qui comprenen la meva manca d'estimació.

Feliços els qui em regalen part del seu temps.

Feliços els que es recorden de la meva soledat.

Feliços els qui m'acompanyen en el patiment.

Feliços els qui alegren els darrers anys de la meua vida."

Amb la brisa de les benaurances, aquest cant ens convida a contemplar els ancians, obrint-nos a la seva experiència, la seva saviesa i els seus consells.

Ara, temps de descans, és una època propícia, no només per "recarregar les nostres piles", sinó per "descobrir passatges i paisatges" que ens enriqueixin i que ens posin en contacte amb altres realitats. Solem dir que "la història és mestra de la vida", i és cert, però també aquelles petites "històries" en les quals nosaltres som protagonistes. "L'experiència no és haver viscut molt, sinó haver pensat molt sobre el que s'ha viscut."

ANTONIO GIL

Sacerdot i periodista



Cartes

Vacances d'estiu

Com cada dimarts, vaig recollir l'exemplar de *Catalunya Cristiana* a la seu del setmanari, carrer dels Comtes de Bell-lloc, 67-69. L'Esther, la recepcionista, em va comentar que el divendres 18 de juliol començaven vacances. Li vaig desitjar a ella i a l'Ignasi, periodista i diaca, unes bones vacances. Persones de bona acollida com totes les que m'atenen, i sempre amb un somriure i bon tarannà.

A la portada del número 2386, hi surt el bisbe Josep-Lluís Serrano, ben somrient, i a l'interior una molta bona entrevista amb ell. Molt jove.

L'audiència de Ràdio Estel ha mullorat i és més jove, ens diu l'Ignasi Miranda.

A la portada del número 2387 hi apareixen set diaques, molt joves, que van ser ordenats sacerdots el diumenge 20 de juliol.

Tenim un Sant Pare, Lleó XIV, molt "jove" també.

Tot plegat, sí, és "un sí a l'esperança". L'esperança sempre és jove.

Bon estiu!

JAUME ESTRUCH PUIG

En record de sor Genoveva

De vegades, tenim el lleig costum de no fixar-nos o oblidar aquelles persones que, tot i ser conciutadanes nostres, han portat una vida exemplar.

Per tractar de corregir això en unes línies, vull esmentar una heroïna. El seu nom, sor Genoveva Masip, que el mes de juliol passat va fer deu anys que ens va deixar.

De l'orde de les Filles de la Caritat, la seva vida va ser una dedicació constant als més pobres de la nostra ciutat. Persones sense sostre, malalts de sida... Aquesta malaltia que, gràcies a Déu, ara és crònica, en aquells temps, els vuitanta, era una sentència de mort; a més, els qui se n'infectaven eren uns "empestats" a la societat. Sense por d'un contagi, els atenia i aixoplugava. Com en altres necessitats, sempre confiava en la Providència. Puc assegurar-ho, ja que vaig tenir, gràcies a Déu, amistat amb ella. Ens va deixar, però el seu llegat continua a l'Obra Social Santa Lluïsa de Marillac, al barri de la Barceloneta. Aquestes línies són un record i un petit homenatge a aquesta bona persona, del nostre temps. Déu ja la té a la seva Glòria, segur.

JUAN J. RIBAS

PODEU ENVIAR LES CARTES A:

redaccio@catalunyacristiana.cat

CERTIFICATS MÈDICS CARNET DE CONDUIR NÀUTICA I ARMES

CENTRE MÈDIC PLAÇA MOLINA

Dr. Rafael Solanas Anglada

• COTXE, MOTO I CICLOMOTOR • PSICOTÈCNICS
• LLICÈNCIA D'ARMES • LABORALS I ESCOLARS • NÀUTICA

LABORABLES

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h

Les persones que es presentin amb un exemplar de *Catalunya Cristiana* tindran un descompte de 20 euros
www.centromedicoplazamolina.es

INFORMEU-VOS-EN: Tel. 932 188 826 - Mòbil: 639 474 741

c/ Balmes, 281, entr. 2n - 08006 Barcelona

ACTUALITATS CIENTÍFIQUES

Els perills a la nova xarxa d'internet



Flickr / South of the Border Gringo Photography

La intel·ligència artificial ofereix un ampli ventall de noves funcionalitats.



MN. FRANCESC NICOLAU

Professor emèrit de la Facultat de Filosofia de Catalunya

Tothom sap que la pràctica de consultar a través d'internet va acabar fent-se popular durant la dècada dels noranta. El que potser no tothom sap és que aquesta xarxa, esdevinguda el principal mitjà de comunicació digital, ha experimentat ara un canvi de paradigma amb la irrupció de la intel·ligència artificial (IA), que ofereix un ampli ventall de noves funcionalitats, sobretot en la manera de cercar els

informes. És clar que aquesta és una molt bona notícia, però cal afegir-hi que això comporta una sèrie de riscos que cal tenir en compte si volem navegar de forma segura per la xarxa.

I és que l'augment de complexitat del nou internet ha provocat que la ciberseguretat es converteixi en un aspecte molt important de cara a evitar atacs que posin en perill el funcionament directe d'alguns sistemes digitals, així com les dades que hi circulen. Que no ens pot ajudar la intel·ligència artificial (IA), que hi està actuant? És clar que sí. Però cal tenir present que la IA és una espasa de dos talls. D'una banda, permet crear atacs més sofisticats o complexos i, de l'altra, també permet crear més possibilitats per evitar-los, fins

i tot d'una manera més eficient que com es feia fins ara, abans de l'entrada de la IA. Però cal aprendre i saber-ho fer. És a dir, una cultura de ciberseguretat per afrontar aquests nous riscos. S'ha de trobar la manera d'ensenyar a la població com fer-ho.

Per això cal conèixer les normes que hi ha ara establertes. La UE ha desplegat ja la llei d'IA, coneguda com IA Act, que n'estableix les bases reguladores. Tothom les ha de saber. El desafiament és continu per adaptar-se als canvis que es fan al món digital d'internet. En trobem davant d'un repte que hem de superar.

Però, sigui el que sigui, bé hem de dir: benvinguda sigui la participació de la IA en el camp de la informació digital d'internet! ■

TRADICIONS REMEIERES

La llimona

Flickr / Anna



La llimonada és molt rica en minerals i gaudeix de nombroses propietats refrescants i antisèptiques.



**FRA VALENTÍ SERRA
DE MANRESA**

Arxiver dels Caputxins

Avui voldria tractar de les nombroses virtuts medicinals de la llimonera o llimoner (l·lat., *Citrus limonum*; cast., *limonero*), que és un arbre que els antics frares descriviren així: “És semblant al taronger que fa’l fruyt en forma oval d’un groch baix quan està madur, y conté un such agre.” Aquest suc és “agre” i molt àcid, un dels més excel·lents protectors del fetge i, ahora, és molt eficaç per ajudar a quallar la llet destinada a fer matons i formatge fresc. Els botànics diuen que el llimoner és

un arbre subtropical d’origen asiàtic que s’ha adaptat molt bé al clima mediterrani.

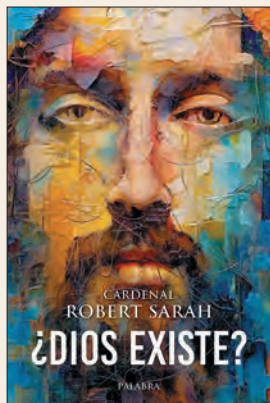
La llimonada, o suc de llimona, és molt rica en minerals i gaudeix de nombroses propietats refrescants i antisèptiques. En la tradició remeiera popular, la llimona ha estat emprada, amb notable eficàcia, com a desinfectant de les ferides, per abaixar la febre i per alleujar les afeccions de les vies respiratòries, les afonies i les inflamacions de la gorja. A més, la llimona regularitza les males digestions i alteracions diverses de l’organisme, car promou la formació i secreció de la bilis i ajuda enormement a metabolitzar les grasses, neutralitza i elimina les toxines.

La llimona és, sobretot, un dels millors antiescorbútics i es mostrà particularment eficaç durant les epidèmies de la febre groga. A més,

la llimona és de gran utilitat per desinfectar i cicatritzar les ferides; amb tot, no se’n pot abusar com a remei, ni a taula.

La pela de la llimona és ideal per aromatitzar postres i fer melmelades, i el seu suc és un bon substitutiu del vinagre en les marinades i amanides. En la tradició remeiera dels caputxins, el suc de llimona també fou emprat en les malalties biliars: “Una copa de caldo de limón es magnífico remedio para la bilis” (BHC, *Pócimas de capuchino*, 60).

De la flor del llimoner i del taronger agre (l·lat., *Citrus aurantium*) se’n fa l’aiguanafi, barrejada dita flor amb fulles de melissa o tarongina, s’elabora l’anomenada Aigua del Carme, que és molt eficaç per als defalliments i el mareig. A l’article vinent us vull parlar, si a Déu plau, sobre les propietats remeieres de l’arboç. ■



CARDENAL ROBERT SARAH

¿Dios existe?

Ediciones Palabra, 2025, 320 pàg.

Aquest llibre del cardenal Robert Sarah respon amb claredat moltes preguntes sobre l'existència i la presència de Déu a la nostra vida, sobre el seu silenci aparent, sobre la mort, el sofriment, el dolor, l'alegria...

Llibres més venuts el mes de JULIOL

+claret

JORDI FUSTÉ
La tendresa de viure
Editorial Claret

SANT JOSEP MARIA ESCRIVÀ DE BALAGUER
Forja / Editorial Albada

JOAN DE LA CREU
(edició i traducció de PERE LLUÍS FONT)
Poemes essencials / Editorial Fragmenta



MILAGROSA BASCÓN

Manifiesto por la inclusión

Editorial Narcea, 2025, 168 pàg.

Una crida a l'acció i a la mobilització en favor de les persones neurodiverses, persones amb discapacitat visible e invisible. Una invitació a educar des de l'empatia i a construir un món on la diversitat sigui un valor.



MIQUEL MARTÍN I SERRA

Proses reposades

Edicions del Periscopi, 2025, 256 pàg.

Aquestes pàgines són un homenatge a l'Empordà i a la seva gent. L'autor descriu els paisatges físics i literaris que el defineixen com a persona i com a escriptor, a través dels quals ha pogut exercitar l'art de viure.



FRANCESC XAVIER GREGORI I PONS

15 excursions pels estanyes del Pirineu català
Cossetània Edicions, 2025, 72 pàg.

Guia completa amb quinze excursions pels estanyes del Pirineu català, una de les riqueses més importants de l'alta muntanya de gran valor paisatgístic, ecològic, científic i cultural, però alhora fràgils i vulnerables.

CRÍTICA DE TEATRE

Mirar Roald Dahl a través de l'espell del gegant



ANDREU SOTORRA

andreusotorra@gmail.com

No és un biopic, però ho podria ser. Sí que el personatge és l'escriptor Roald Dahl, però podria ser un altre, fins i tot anònim, i l'interès del debat de l'obra *Gegant*, del jove autor anglès Mark Rosenblatt, seria el mateix, perquè l'autèntic protagonista d'aquesta obra, ni que ho sembli, no és Roald Dahl, sinó l'etern conflicte obert entre Israel i els seus contraris i la controvèrsia que les seves accions polítiques i militars genera als ulls del món.

El muntatge, la primera versió que es fa fora del Regne Unit, després de l'èxit a partir de l'estrena la tardor del 2024 amb tres premis Olivier, se situa en una tarda estiuenca de l'any 1983 —podria també ser avui mateix si parlés de Gaza—, enmig del conflicte de l'atac d'Israel al Líban i el ressò d'una de les seves matances.

Mark Rosenblatt fa una especulació literària basada en fets reals sobre un fet anecdòtic en la immensa obra literària de Roald Dahl: les reaccions a una crítica publicada arran del setge de Beirut oest per l'exèrcit israelià durant la guerra del Líban del 1982. Roald Dahl hi deia, entre altres declaracions: "No soc antisemita. Estic contra Israel." I hi culpava tots els jueus de les dèries bel·licistes del govern d'Israel. Les seves opinions van enterbolir la distribució dels seus llibres als Estats Units. I això que encara no havien aparegut les xarxes incendiàries!

"GEGANT", de Mark Rosenblatt

TRADUCCIÓ: Joan Sellent

DIRECCIÓ: Josep Maria Mestres

INTÈRPRETS: Jep Barceló,

Clàudia Benito, Aida Llop,

Victòria Pagès, Josep Maria Pou,

Pep Planas

Teatre Romea, Barcelona

Gira per Catalunya de setembre a desembre 2025

El dramaturg Mark Rosenblatt s'imagina una trobada amb l'escriptor i el seu editor anglès i la cap de vendes de l'editorial nord-americana. L'actor Josep Maria Pou fa un Roald Dahl molt creïble, no només per l'alçada (Dahl el guanyava per uns cinc centímetres!), sinó per la gestualitat, les expressions sense fre i sense pèls a la llengua i, en el fons, per l'aura de sinceritat que imprimeix en el personatge. Però aquells que tenien Roald Dahl com a mite i se l'imaginaven més afable

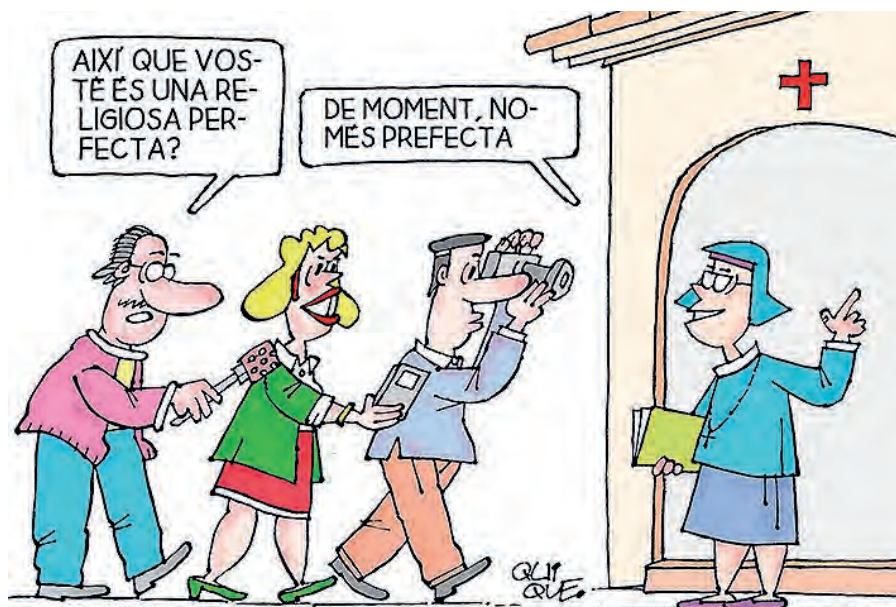
que s'abstinguin de veure l'obra.

En aquesta ocasió el seu espàrring principal és l'actriu Clàudia Benito, el personatge de la cap de vendes nord-americana d'origen jueu, amb una interpretació que esclata en un minimonòleg brillantíssim quan rebut algunes de les afirmacions de Roald Dahl. L'acompanyen, estant a l'alçada, tots els altres intèrprets. L'obra ha estat un dels èxits del Grec'25. De setembre a desembre té prevista una gira per tot Catalunya. ■



L'actriu Clàudia Benito i l'actor Josep Maria Pou en una escena de l'obra "Gegant" al Teatre Romea.

AMB BON HUMOR



CRÍTICA LITERÀRIA

La qüestió social

UN NOU LLINDAR

Fer-se ric als ulls de Déu



ROSA M. BOIXAREU
Bibliista

El 18 de maig d'enguany surt elegit Papa el cardenal Robert Francis Prevost Martínez, agustinià, que tria el nom de Lleó XIV. La tria del nom està carregada de simbolisme i significat; conté un missatge, una declaració d'intencions. El seu antecessor Lleó XIII publica el 1891 l'encíclica *Rerum novarum*: denúncia de les injustícies socials, defensa dels drets dels treballadors, promoció d'una economia més justa i solidària, i d'una cultura de la responsabilitat social que cerca l'equilibri entre la propietat privada i el bé comú; per dir-ho breument, posa els fonaments de la Doctrina Social de l'Església.

La sensibilitat per la "qüestió social" sovint es veu reflectida en el que s'anomena "literatura realista": un moviment literari que tracta de mostrar objectivament la societat, el dia a dia, juntament amb els personatges. La llista d'autors i les seves obres és abundant. Em fixo tan sols en tres de presentats en aquesta mateixa secció temps enrere.

Charles Dickens. La seva obra es mou al voltant de tres eixos: crítica de la realitat social, denúncia de la pobresa i humanització de la marginació. No planteja solucions, però sí que posa en evidència el sofriment d'una classe social que malviu al marge de les institucions i de les lleis. La causalitat d'aquest sofriment: el mal social que no és altra cosa que el mal humà.

Concepción Arenal. Amb la referència d'Anna Caballé, *Concepción Arenal. La caminante y su sombra*. Pensadora i activista controvertida en el seu temps: defensora activa dels drets humans i socials, que es concreten en les condicions de les presons de l'època, compromís sobre la justícia social, que li val el rebuig de la societat, definint-la com a "catòlica lliberal".

Barbara Kingsolver a *Demon Copperhead*. Una història de supervivència. Una crítica al sistema d'acolliment en un dels contextos socials i econòmics més complicats: el territori apalatxe, una regió molt afectada per la pobresa i la crisi dels opiacis: difícil sortir-ne i el sistema no hi ajuda. La "pobresa" implacable que s'hi descriu també és la d'avui. ■

Deu ésser important que Jesús digui amb tanta claredat i radicalitat: "Guardeu-vos de tota ambició de posseir riqueses, perquè ni que algú tinguéis diners de sobres, els seus béns no li podrien assegurar la vida" (Lc 12,15). Així i tot, el nostre cor sap on es troba el seu tresor i aquesta tendència condiona totalment la nostra vida, l'orienta cap a Déu o la manté allunyada d'Ell, aferrada als béns materials.

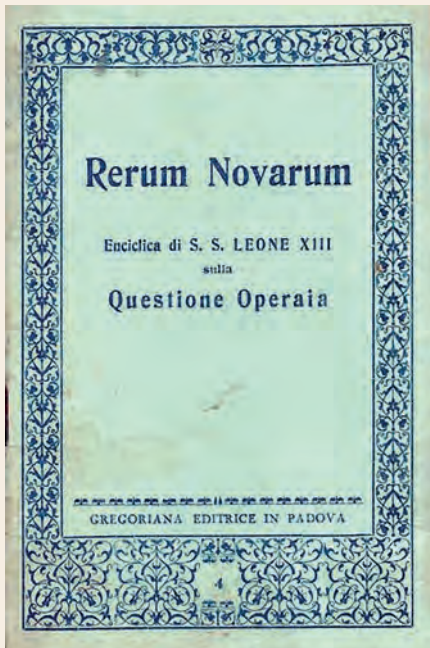
No podem evitar que ens envaeixi un cert pessimisme, i més quan vivim un temps de dificultat econòmica per a molts. Fixem-nos només en els salaris baixos i els preus cada dia més alts, especialment els que es refereixen a l'habitatge i a les necessitats més bàsiques. D'altra part, Jesús remarca la fragilitat dels arguments dels qui pensen que, amb l'acumulació de riquesa i béns, tenen la vida solucionada per sempre. Jesús sintetitza tota la Revelació en demanar als seus seguidors que s'enriqueixin als ulls de Déu.

Aquest és el camí a recórrer, el missatge que cal acollir.

Què vol dir fer-se ric als ulls de Déu? Implica situar-se davant de Déu i fer-ho amb la humilitat del qui es posa confiadament a les seves mans i ho espera tot amb actitud de pobresa. D'aquesta manera es posen en relleu uns valors i unes actituds que provenen de la fe i de l'experiència de la proximitat de Déu, font de tot bé. El referent és Crist Ressuscitat. L'encontre amb Ell ens condueix a una nova forma de comportar-nos en relació amb tota mena d'aspiracions humanes. Heus ací el nostre treball de superació personal, de renúncia a béns fins i tot legítims, de despreniment de molts objectes superflus, d'una nova organització econòmica pel bé de tots, de solidaritat efectiva.

SEBASTIÀ TALTAVULL ANGLADA

Bisbe de Mallorca



LLEÓ XIII

Encíclica *Rerum novarum*
Roma, 15 de maig del 1891

SUBSCRIPCIONS ANUALS
EN CATALÀ O CASTELLÀCatalunya, resta de l'Estat espanyol
i Andorra: 145 €

Gibraltar i Portugal: 145 €

Resta d'Europa: 222,99 €

Amèrica i Àfrica: 254,19 €

Àsia i Oceania: 325,43 €

Membre de:



Amb el suport de:

Generalitat de Catalunya

Departament de la Presidència

Director: Òscar Martí Navarro**Consiliari:** Mn. Miquel Ramón Fuentes**Sotsdirectora:** Carme Munté Margalef**Redactors:** Miquel Àngel Codina, Macià

Grau, Rosa M. Jané, Joan Andreu Parra

Lingüista: Montserrat Pibernat**Fotògraf:** Agustí Codinach**Col·laboradors d'aquesta setmana:**

Pilarín Bayés, Rosa M. Boixareu, Agustí Bor-

rell, Pilar Casals, Ángeles Conde, Montserrat

Creus, Juanjo Fernández, Tica Font, Jordi

Font, Antonio Gil, Sebastià Janeras, Míriam

Luna, Ignasi Miranda, Glòria Monés, Fran-

cesc Nicolau, Joan Pallarès-Personat, Qui-

que, Valentí Serra, Andreu Sotorra, Sebastià

Taltavull, Enric Termes, Lluc Torcal

Redacció, administració, publicitat i**promoció:**

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014

BARCELONA

Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

redaccio@catalunyacristiana.cat

administracio@catalunyacristiana.cat

publicitat@catalunyacristiana.cat

subscripcions@catalunyacristiana.cat

hola@clubnousamics.cat

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn.

Francesc Malgosa

Edita: Fundació Missatge Humà i Cristià**Administració:** Isabel Giralt

(comptabilitat), Dídac Campos (subscripcions)

Autoedició i compaginació:

Joan Pàmies

Impressió: Impressions Intercomar-

cals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon

industrial El Cementiri. Tel. 938 788

403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT

FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

ISSN català: 2938-2238

ISSN internet: 2938-2254

Difusió controlada perLes opinions expressades pels nostres
col·laboradors no reflecteixen necessà-
riament la d'aquest setmanari

Agenda

Barcelona**ESGLÉSIA DE SANT GAIETÀ**El **dijous 7 d'agost**, a les 18.00, so-
lemnitat de Sant Gaietà presidida per
Juan Ramón Laparra (c/ Consell de
Cent, 293 - Barcelona).**BASÍLICA DE LA CONCEPCIÓ**El **dimarts 15 d'agost**, a les 11.30, eu-
caristia solemne predicada per Mn.
Joan Bladé; a les 19.00, processó pel
claustre amb el baiard de la Mare de
Déu adormida; a les 19.30, segones
vespres solemnes (c/ Roger de Llúria,
70 - Barcelona).**Girona****CONCERT D'ESTIU**El **dissabte 6 de setembre**, a les
19.00, concert d'orgue i cant amb
Josef Miltschitzky i Susanne Lutz al
temple de Sant Pere de Figueres.**Lleida****CICLE "ELS ORGUES DE
CATALUNYA"**El **dissabte 9 d'agost**, a les 22.00,
concert de Jordi Vergés a l'església
parroquial de Sant Vicenç d'Àger.**Sant Feliu de Llobregat****SANT LLORENÇ**El **diumenge 10 d'agost**, a les 12.00,
eucaristia de la festa de Sant Llorenç
a la catedral.**MONTSERRAT**El **dissabte 23 d'agost**, a les 21.00,
concert d'Albert Cano a la basílica
de Montserrat; el **dissabte 6 de se-
tembre**, a les 21.00, concert del cor
i orquestra del Gran Teatre del Liceu
(direcció de Josep Pons).**Solsona****FESTIVAL DE MÚSICA ANTIGA
DELS PIRINEUS**El **dijous 7 d'agost**, a les 19.00, con-
cert Di Margherita (madrigals, can-
çons i *villanellas* per cantar i tocar)
a l'església de Sant Joan de Berga.
Entrada gratuïta a l'exposició per-
manent de la Patum.**Tarragona****SANT JUST I PASTOR**El **divendres 8 d'agost**, a les 18.30,
eucaristia i conferència *Els infants
també poden ser màrtirs*. L'exemple*dels sants germans Just i Pastor*, amb
Armand Puig, a l'església prioral de
Sant Pere Apòstol de Reus.**FAMÍLIA**El **diumenge 10 d'agost**, a les 12.45,
missa de les famílies al santuari de
La Brufaganya.**Urgell****JORNADES DE TEOLOGIA**El **dijous 28 d'agost** i el **divendres 29**,
al Seminari diocesà d'Urgell jorna-
des sobre *L'esperança que no es rendeix*
amb Margarita Bofarull i Francesc
Torralba. Més informació: ensenya-
ment@bisbaturgell.org.**URGELIA SACRA**El **dissabte 6 de setembre**, a les 11.30,
visita guiada al monestir de Santa
Maria de Bellpuig de les Avellanès
amb Robert Porta (reserves@cata-
loniasacra.cat).**Vic****46è FESTIVAL DE MÚSICA DE
RIPOLL**El **dissabte 23 d'agost**, a les 20.00,
concert de Sergi Carbonell al claustre
del monestir de Ripoll.**CICLE D'ORGUE "MAGÍ PONTÍ"**El **dijous 28 d'agost**, a les 20.00,
concert de l'organista Francesc Pi
i el tenora Marià Franco a la seu de
Manresa.**PREGUEM PER LES INTENCIONS
DEL PAPA**Perquè les societats en les quals la
convivència sembli més difícil no
sucumbeixin a la temptació de l'en-
frontament per motius ètnics, polí-
tics, religiosos o ideològics



JOAN CODINA I GIOL

Salesià i acompanyant dels Exercicis d'Estiu de l'ACO

“Ens exercitarem per donar un impuls a la nostra vida cristiana”

JOAN ANDREU PARRA

L'Acció Catòlica Obrera (ACO), moviment apostòlic de la Pastoral Obrera, organitza un estiu més uns Exercicis oberts a tothom qui hi estigui interessat que es faran del 18 al 22 d'agost a la Casa d'Espiritualitat Maria Immaculada, de Tiana. La proposta de l'edició d'enguany és fer camí amb l'Evangeli de sant Joan, parant atenció a la primera frase que hi pronuncia Jesús: “Què busqueu?” En parlem amb l'acompanyant, el salesià Joan Codina, vicepresident de la Unió de Religiosos de Catalunya. Més informació i inscripcions: <https://ja.cat/exercicisestiuaco2025>

Uns exercicis d'estiu dedicats a descobrir l'Evangeli de Joan. És el més críptic de tots?

Més que críptic, comparteixo l'opinió del cardenal Carlo M. Martini que afirma que l'Evangeli de Joan és el que té una reflexió teològica més elaborada i va destinat als cristians i cristianes que han fet un procés prou madur.

Com pensa plantejar aquests exercicis?

En el marc de quatre dies, proposo que cada participant s'endinsi en vuit textos espigolats d'aquest extens evangeli que té dues grans parts: el llibre dels signes i el llibre de la passió i de la glòria. Entenc que el llenguatge de Joan pot resultar més difícil que el dels altres evangelis, però anant a

poc a poc, llegint i rellegint, un s'adona de l'amor a Jesús i de la riquesa de vivència cristiana que ens vol transmetre.

Com voldria que sortissin els participants d'aquesta experiència?

Des del primer dia els convidaré a exercitar-se, és a dir, a fer una sèrie d'exercitacions per arribar a prendre una decisió en la seva vida cristiana, a fer un canvi, a donar un impuls, a donar més fruit (cap. 15).

És el segon cop que participa en els exercicis espirituals de l'ACO, anteriorment l'agost del 2018, en aquella ocasió sobre l'Evangeli de Lluc. Quin record en guarda?

Ja en fa uns quants anys. Només recordo que va ser per a mi una experiència molt intensa, no tant pel que vaig poder aportar com pel testimoni que vaig rebre en els diferents moments: la convicció amb què s'ho van agafar els militants, les celebracions participades i viscudes, els moments de comunicació al final del dia. Un conjunt de vivències personals i grupals il·luminades per l'evangeli de Lluc.

Quin és el paper de l'acompanyant dels exercicis?

Entenc que l'acompanyant ha de convidar a posar-se sota el buf de l'Esperit; deixar-se guiar; posar les facultats personals (memòria, intel·ligència, voluntat) a disposició de l'Esperit. El moment més important no és el de l'aportació que fa l'acompanyant, sinó les estones de meditació personal al voltant del text proposat, tant al matí com a la tarda, que han de concloure en una estona de pregària, entesa com a diàleg de tu a tu amb Déu.

Quin vincle es crea amb els participants?

Com que hi ha interès de fer Exercicis, ganes d'anar a fons i de comunicació els vincles són fàcils d'establir entre tots.



Grupo Bastón de Oro

30 anys d'experiència tenint cura de la nostra gent gran



Residencia **Los Tilos.**

C/ Sardenya, 480 • 08025 Barcelona • 93 450 70 00 • lostilos@bastondeoro.com

